

Ezen lapok minden héten négyyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár fél évre Buda-pesten házhöz-hordással 5 ft. Postán borítékban hetenként kétszer küldve 6 ft 24 kr. négyszer küldve pedig 7 ft 12 kr pp. A hirdetések minden négyezer hasábozott apróbetűs soraért vagy ennek helye-

Vasárnap

608.

Junius 13. 1847.

ért 5 ez. kr. a kettős hasábozott soraért pedig 10 p. kr. fizetetik. Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban, hatvani utca Horváth-házban 833ik szám alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban a külföldre menendő példányok csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

Előfizetési figyelmeztetés.

F. hónap végével, BUDAPESTI HIRADÓ-nk 1847ki 1ső félévi folyama lejárván, ezennel második félévi (julus—decemberi) új folyamára előfizetés nyitlatik.

Mint hogy pedig legfensőbb rendelet folytán a nmgu budai kir. udv. kincstár által (l. Híradónk 592ik számát) olly hírlapokért, mellyek hetenként kétszer küldetnek el, a postadij fél évre 48 pögö krról 1 ft 12 krra, ollyanokért pedig, mellyek hetenként kétszernél gyakrabban küldetnek, 2 pengő forintra emeltetett: ennél fogva kénytelenek vagyunk az eddigi szokott félévi postai előfizetési díjt, a legfensőbb rendelet értelmében, hetenként kétszeri szétküldésnél 24 krral; 4széri küldésnél pedig 1 ft 12 krral pengőben emelni. — Szabad akarattól függ egyébiránt a t. előfizetőknek lapjainkat olly helyekre is, hova eddig négyyszer küldettek, csak kétszer jártni. Előfizetheti e szerint a bekövetkező 2dik félévre Buda-pestben házhöz-hordással boríték nélkül 5 pfttal; postán, hetenként borítékban kétszer küldetve 6 ft 24 krral pögöben, modásunk, mellyet legfelsőbb helyre terjeszteni, lapunk s előfizetők érdekeiben, szükségesnek itéltünk, kegyes meghallgattatást nyer, később azt, mennyivel a 4széri küldetésért most több fizettetnek, visszatérítendjük.

Az előfizetés elfogadatik Pesten hatvani-utca 483ik számú Horváth-házban a kiadó-hivatalban és minden magyar- s erdélyországi kir. postahivataloknál. — Külföldre jártni kívánt példányok iránt a megrendelések csupán csak a bécsi cs. kir. főposta-hivatal utján történhetnek.

A B. P. Híradó szerkesztősége.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Előleptések. Magyar financia, urbéri örökvltság és még valami VI. — Budapesti hírbang. Pestü Medárd-vásárunk. Vegyes közlemények: Biharból (Halálözás). Temesvári lakárképzár. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Spanyolország. Olaszország. Schweiz. Poroszország. Amerika. Hivatalos és magánhirdetések.

IRODALOM és TUDOMÁNY. Világtörténet a legrégibb idők-től korunkig. Irtá Bajza. Pest 1846. (Folytatás.)

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

A fmgu m. kir. helytartóának Szacsay Mihály díjas fogalomgyakorlót fogalmazóvá, — s helyére Radics Gáspár eddig díjtalan fogalomgyakorlót léptette elő.

(Magyar financia, urbéri örökvltság és még valami VI.) Az europai financiai állapotok régen nem valának olly kritikus és legnagyobb figyelmet igénylő helyzetben, mint jelenleg. Egy részt a tömérék számmal megkezdett vasutak, más részt az élelemszerek hallatlan drágasága, a burgonyának megromlása és ez által veszendőbe ment roppant értékek, a vert pénznek ezek miatt szükségessé vált kifolyása Európán-kivüli tartományokba, honnét az csak lassankint és idővel folyhat vissza: mind ezek együtvéve, a financiai bajok olly csomóját képezik, melly a civilisált népek solidaritásánál és azon körülménynél fogva, hogy a pénz, mint egyéb kereskedési tárgy, oda vándorol, a hol legdrágább, kisebb nagyobb mértékben mindenütt érezhető, és bizvást állíthatni, hogy idő kell hozzá, míg az öreg Europa ezen bajokat kiheveri. Angliában csupán a burgonya megromlása által okozott veszteséget a legnagyobb tekintélyek 150 millió pengő forintra teszik. A mult évitől folyó évi aratásig szükséges élelemszerek külföldről beszerzésére legalább is 120 millió pengő forint kívántatik, melly, miután a gyárzikkak kivitele nem elegendő, hogy azt fedezze, nagyobbára vert-pénzzel fizetendő. 1846ban körülbelül 220

millió pengő ftnyi tőke fektetett vasutakba, melly még alig kamatoz, és noha a legproductivabb befektetésnek tekintendő, már csak annál fogva is, mert minden, a mi hozzá szükséges, a honi munkát alimentálja, de azért a pénz normalis forgását mégis megzavarja, mert eddigi csatornáiból kiveszi és mások felé irányozza, mellyekből a régiekbe csak lassan tér ismét vissza. Az 1851ig tervezett és nagyobbra engedményezett vasutakra további 1200 millió pengő forint kívántatik, és a vasuti munkálatokat a mellettk élélmöket nyerő munkások elbocsátásának, keresetök föl megfosztásának és így a közbeke kockázatásának veszélye nélkül fél-benszakasztani nem is lehet, a mint ezt azon 6 millió pög forintnyi kölcsön bizonyítja, mellyet a parlament az irlandi vasutársaságnak csak most legközelebb megvokolt. Irland a mult aratástól a jövőig, csupa alamizsnákban, elnyel legalább 100 millió pengő forintot, a mint az angol kormány által e végre kénytelenségből legujabban tett 80 millió pög forintnyi kölcsön mutatja. A pamut ára 40 percentummal emelkedvén, ez újabb teher huz maga után, midőn a gyártmányok megdrágítása által egyszersmind azok keletét csökkentik. A pénznek kamata mind ezek folytán hallatlanul emelkedett, és ott, hol ezeltől 2 1/2 és legfeljebb 5 volt száztól 9re—13ra szökken*). Az elismert soliditánu bank szorongásban van, arany kincse 3 hó alatt 16 millió font sterlingről 9 millióra olvadt le. Franciaországban a baj nem illy óriási, de itt is elég nagy. A pénzcrisis csak alig szelidült legközelebb egy kicsit. A bank állapotja még mindig nem

*) Csak mint egy nevezetes adatot jegyezzük fel itt, hogy Sir Robert Peel az Angliában forgó arany pénzt körülbelül 300—400 millió pengő forintnyi értékűnek állítja. (Lásd majus 10iki beszédét az alsóházban, Galganis Messenger majus 13. 1847.) Az ezüstről nem tön említést.

egészen kielégítő. Élelemszerekért innét is 60—80 millió p. forint vándorol ki, — a statusnak financiai mindinkább bonyolodnak, és egy új nagy kölcsönnek szüksége mindinkább közeledik. A vasutársaságok mintegy 1300 millió frankot igénylő roppant vállalatokba fogtak belé — mellyekhez szükséges anyag nagy részének ára kivándorol, és így csak idő múlva térhet vissza — nagyon könnyelműleg és felületesen tett előszámítások után, és már most akadoznak, s nagy részük kénytelen leend a status segélyét igénybe venni. Legközelebb a paris-lyoni vasutársaság mélyebb és bővebb számítások után azt találta, hogy 50 percentumban csatlakozott, és nem az előlegesen föltett 200 millió, hanem 300 millió frankra leszen szüksége. Az angol tőkepénzesek, kik francia vállalatokba fektették pénzüket, a börzejáték által mesterséges árkeletre felszökkenett részvényeiket eladták, és a nyereséget magokhoz vándoroltatták. Ezt látjuk Franciaországban*). Poroszországban a status financiai szép rendben találtatnak, de a vasutársaságok ott is nagy bajokban vannak, s az egyesült országgyűlésnek a kormány vasuti előterjesztvényeket igéri, mellyek kétségtől nagyobb tőkék igényléséhez fognak eredménykint vezetni. Hannovera most legközelebb tett egy jókora kölcsönt vasutakra, így Würtemberg, így Szászország, így Ausztria a mult év végén 80 millió pengő forintig. Így állunk ma, egy olly aratás előtt, mellynek sikere még bizonytalan. Mint összes eredmény mind ezekből az derül ki, hogy a fluctuáló tőkék nagyja, azok,

*) Franciaországnak benforgó vert-pénze iránt, az aprilis 13. és 14ki követi kamarai üléseken igen érdekes viták foglaltak helyet. A több oldalról meghányt kérdés, mint eredményt azt tünteti elő, hogy a vert-pénz összes értéke körülbelül 2000 millió frankra, mi pénzünkben mintegy 800 millió pengő fra, tetőd.

Irodalom és Tudomány.

VILÁGTÖRTÉNET A LEGRÉGIBB IDŐKTŐL KORUNKIG. Irtá BAJZA. Pest, 1846. Hartleben K. Adolf tulajdona. Megjelenendik 12—15 füzetenben: egyegy füzetnek ára 45 kr. Eddig 6 füzet jelent meg. (Folytatás.)

Bajza Vt. 336 és 346 l. A III. és IV. füz. „A perzsa had, Ephialteseli összebeszélés szerint, megindult nap kelte előtt a véres csatára. Megülközött a kis görög csapat, melly olly elszántan harczolt, hogy számos perzsa részt felkonoztatott, részt a tengerbe szoritattott. A perzsa sereg hátrálni volt kénytelen, és csak korbács ütésekkkel leheté katonáit az ütözetbe kergetni. A görögök, midőn lándzsáik eltöredézének vagy eltoppultak, szabályt fogtak és olly konczolák halomra a perzsa frjeket. Mindket részről sokan estek el, névszerint Xerxes két testvére, és maga Leonidas, ki első vala a megrohansbau s első oda példáját a legnagyobb elszántságnak. Holtteste körül borzasztó vita keletkezett; a perzsák, kik a testet kezökre akarák keríteni, négyszer vereték vissza s a görögök csak a legnagyobb erőfeszítéssel tarthatták meg a királyi tetemetek. E pillanatban érkezett meg az Ephialtes vezette 10,000 halhatatlan.

Ezt látva a kisdud görög csapat, egy dombra huzódott, a végső csatát megküzdendő. A thebaiak használva az alkalmat, átszöktek az ellenséghez. A megmaradt spartai és thespiai dicső seregecske most minden oldalról bekerítettvén, nagy mészárlást (!) vitt végbe az ellenség soráiban, védelmezé magát, míg csak erejének egy kis szikrája lobogott, s végre elhullott a legutolsó emberig. Xerxes most eléggé meggyőződött a spartai vitézségről. Sok ezer emberének elveszten annyira fel volt indulva, hogy Leonidas holt tetemére önté dühét. Lefejeztetvén tudniillik a lelketlen tetet, a hősnék fejeit keresztre szegeztette, annak bizonyosságául, hogy semmi halandó ellen ennyire felbőszülve nem vala, mert különben a perzsákban meg volt azon szép tulajdon, hogy a hőserőt ellenségben is becsülték. — A görögöknel minden időkn át szent maradt Leonidasnak es elesett csapatának emlékezete. Egy sirba temetvén, szobor emeltetett fölőjük felírásául. A háromszáz spartait sok ideig névszerint meg tudak a gorogok nevezni, és mind az ő, miud a thespiseiek tette dalokban dicsőítettett.

und liess in seinem Zorn die Leiche des spartanischen Königs emhaupten und ans Kreuz schlagen: eine Behandlung, welche

der altpersischen Denkweise und Sitte ganz und gar zuwider lief; denn die Perser pflegten, wie des Xerxes Zeitgenosse, der Geschichtschreiber Herodot sagt, bis dahin stets so sehr, als irgend ein anderes Volk, tapfere Männer zu ehren. — Den Griechen blieb das Andenken des Leonidas und derer, die mit ihm den Tod für das Vaterland gestorben waren, durch alle Zeiten ihrer Geschichte hindurch heilig. Die gefallenen Helden wurden an der Stelle, wo sie den letzten Kampf gekämpft hatten in einem gemeinschaftlichen Grabe beerdigt, und Denkmale und Inschriften verkündeten ihren Ruhm den nachkommenden Geschlechtern. Die 300 Spartaner wusste man noch einige Zeit nach ihrem Tode mit Namen nennen, und viele Lieder verherrlichten ihre und der Thespier That bei allen Völkern der griechischen Nation.

Bajza Vt. 428 l. IV. füzetenben. „Sophocles a 495—405 évek közt élt, tehát azon izgalmas időszakban, mikor Athenben a legfektelenebb népruralom volt s egyszersmind az álladalom hatalma legfensőbb fokot erte el. Ő, bár mint Aeschylus uralkodók által tiszteltetjes meghívásokra volt melatata, mindig Atticában élt. Honfai nagy öröme egyike műveiben így nyilatkozott, hogy a ki királyok udvarában el, azok rabszolgájává lesz, habár szabad lelkellettel ment is hozzájuk. Tragodiainak száma százharminczra tetetik, hitebb azonban, hogy csak hetven volt. Ezek közül is csak het jutott el hozzánk. Bar Aeschylusnak ifjabb kortársa volt, mégis munkáik közt műveltség, társadalmi viszonyok és vezérelvek tekintetében nagy a különbség. Sophoclesnel már a

Schlosser von Kriegh II. k. 180 és 181. „Sophocles, welcher 495 v. Chr. in einem kleinen attischen Orte geboren, und 405 v. Chr. starb, lebte in einer bewegten Zeit, in welcher unter den Athenern die zügelloseste Volksherrschaft aufkam, während der Staat zugleich die grösste Höhe der Macht erreichte. Auch Sophocles nahm wie fast alle Bürger der griechischen Freistaaten, thätigen Antheil an dem politischen Leben seiner Vaterstadt, und hatte unter Andern in dem Kriege mit Samos ein Commando auf der athenischen Flotte. Im Jahr 486 v. Chr. trug er in einem dramatischen Wettstreit den Sieg über Aeschylus davon. Obgleich auch er, wie Aeschylus, ehrende Einladungen von auswärtigen Herrschern erhielt, so folgte er denselben doch nicht, sondern

mellyek nyereszkedő vállalatokra szánhatók, több évekre előre igénybe vannak véve és lefoglalva — mialatt az Európán kívüli országokba élelemszerekért kivándorolt vertpénz, csak lassan és évek múlva folyhat ismét vissza, a legjobb esetben is. Illy körülményekben két kérdés tolja fel magát önkint, mellyet egy tényre való tekintettel szükség megfontolni, a tény pedig az, hogy az őszön országgyűlésünk lesz, mellyen az ország investitiójának tekintetében csak kell már elvégre valamit határozunk.

Legelsőbb is azon kérdés támad: a finansziális világ ezen helyzetében, miután a leggazdagabb országok mind önmagok speculatióival és egyéb bajaikkal vannak elfoglalva, és miután hazánk a civilisált világ sremeiben még mindig terra incognita, van-e reménység és valószínűség alapuló kilátás, hogy magyarországi speculativus vállalatok felé fog folyni annyi tőke, mennyi arra szükséges, hogy pangásunkból kiemelkedésünk végett csak az első jelentékenyebb lépések is megtörténjenek, ha csupán csak a társulati utra bizzuk a dolgot, és a helyett, hogy magunk tennénk, azt várjuk, hogy majd tesznek mások és külföldiek? Ez az egyik kérdés. Mindenki megfelelhet magának reá, ki családásokkal jóllakni nem szeret.

A másik magát önkint feltoló kérdés pedig ez: a mintegy egy év óta készülő, és néhány hónapok óta kitört pénzcrisisek, hol mutatkoznak legnagyobb intenzitással? mi ezen intenzitásnak oka? miért nem mutatkozik az olly intenzitással az ausztriai birodalomban, mint másutt? és mi azon tanulság, mellyet mi mind ezekből magunk számára merithetünk.

Nem szenved kétséget, hogy legnagyobb intenzitással ott mutatkoznak a pénzcrisisek, hol a vasutúgy társulati uton és nem status kezében van, a hol tehát a nyereszkedési vágyak, a börzei játékoknak korlátlan vagy igen nagy, és status befolyás által nem kellőleg ellensúlyozott a mezeje. Ezt világosan bizonyítja Anglia és Franciaország példája. Ezen országok törvényhozó testületeiben megszólalt legnagyobb pénzügyi tekintélyek egyértelműleg úgy vélekednek, hogy a létező finansziális bajok igen nagy része a társulati vasutlázak és vele járó börzejátékoknak felrovandó, melly ha nem is egy maga eszközlötte a bajt, de az egyéb bajok közrehatása mellett, bizonyosan súlyosította. Anglia és Franciaország nagyszerű forrásaik nevezetesebb forgó vert-pénzük mellett, elvárni hihetőleg nem fognak, de ebből a körülmények egy egészen különböző rendére nézve, semmi következtetést hozni nem lehet. És itt találjuk meg okát, hogy miért nem mutatkozik a crisis hason intenzitással az ausztriai birodalomban. Megengedvén ugyanis egészen azt, hogy itt az élelemszerek megfoghatók oly mértékben mint másutt helyt nem foglalt, és így a vertpénz sem vándorolt ki olly nagy mennyiségben, azon jelenetnek, hogy itt a pénzcrisis azon intenzitással nem mutatkozott mint másutt, oka mégis nem egyedül és főleg ezen körülményben keresendő, hanem abban fekszik, hogy Ausztriában a vasutúgy, egynehány már nagyobbára építkezéseivel készen lévő társulatot kivéve, a status kezében van, és így a pénzforgás olly könnyen meg nem zavartathatik, s a börzejáték által éltetett, és minden egyéb tekinteteket mellőző s csak magára gondoló nyereszkedési láz, tetszése szerinti időben és mennyiségben a tőkéket nem veheti igénybe, a kereskedéstől és ipartól tetszése szerint el nem vonhatja, hanem normalis esatornáiban maradhat a pénzforgás, és azokból csak a szerint engedtethek kiugrani, a mint azt az összes pénzforgás igényei, az ipar és kereskedés érdekei kívánják vagy megbirják. Ezen rendszer, kombinálva azon rendszabályokkal, mellyek legújában a börzejáték megakadályozására a legjobb sikerrel

életbe léptek, és ezen lapokban is terjedelmesen előadtak, az ausztriai birodalom összes finansziális helyzetét tekintve imperiosus szükségű intézkedés, melly azt eszközözi, hogy az europai börzéken uralkodó crisis Bécsre alig észrevehetőleg hatott, s hogy az alatt, míg a párisi és londoni bajaikból az orosz czár aranytól és ezüsttől túláradozó pénztára menté szorongásaikból ki, s mindkettő többször volt kénytelen a leszámítolási rovatot (disconto) felebb emelni, és jelenleg is 5 száztól alól a legjobb váltókat sem számítja le, a bécsi bank folyást 4 száztól mellet adja ki pénzeit váltókra, és már két év óta e tekintetben semmi változtatást tenni nem volt kénytelen.

Ezen körülményben ránk nézve nemcsak nagy tanulság fekszik, hanem ha nem restelünk a dolgok összefüggésének mélyére hatni egy kissé, ebben és abban, mi belőle következik, fekszik ránk nézve az eldöntő erősség és ok, miszerint a mi anyagi befektetéseink ügye, ha t. i. azt akarjuk, hogy az bizonyos összefüggésben, öntudatos egymásutánnal, a közérdekre való tekintettel és józanul kívánható gyorsasággal fejlődjék, nem a társulati uton, hanem tulnyomólag az országos rendszer mellett kezeltessek, a mi természetesen közjóvedelmi pénztárunk nevezetesebb forrásokkal felkészítését elkerülhetlenül következteti. Ugyanis figyelembe vételni körjük a következőket: Az europai finansziális körülményekben nem lehet reménység ahoz, hogy nevezetesebb nyereszkedési tőkéket (mert illyenekről kell itt szólnak lenni, szükségünket tekintve) hozzáuk külföldről forduljanak egyhamar a társulati uton. Ellenben nem szenved kétséget, hogy azon második neme a tőkének, melly állandó s a nyereszkedés eshetőségeitől ment befektetést keres, mindazon tőkéket, mellyek egyesek vagy családok összes vagyonát képezik, és így általok mérsékelt kamatra, de minél biztonságban és mégis könnyen pénzre tehetőleg befektetni kívánatnak, kellőleg elrendezett közjóvedelmi alapításaink folytán, statuskölesön utján könnyebben irányulhatnak felénk. Ezen paradoxonnak látszó állítás a következőkben leli magyarázatát.

Ha a mi anyagi befektetéseink ügye társulati uton kezeltek, ez azt feltételezi, hogy a befektetendő sommnak megfelelő értékben részvények becsátassanak ki. Itt azon kérdés áll elő: ezen részvényeknek természetes vására, hol azokat adni, venni, hol nyereszkedni lehet, hol van? Magyarország, tudjuk, velünk természetesen és igen kevés részvényeket képes megemészteni; a honunkban épülő vasutak részvényeinek csak igen kis része talált itten elhelyezést; Pest nem börzopiac (kein Börsen-Platz), nem olly hely, melly pénzcsarokkal bírna, és azzá egyhamar nem is lehet. A külföld el van árasztva részvényekkel, sremeiben terra incognita vagyunk; magyar részvények előtte csak annyiban bírnak kelettel, becsesél, jó szaggal, a mennyiben a hozzáuk közelebb fekvő Bécsben kapósak, izletesek, becsültek és jó szaguak. E szerint tehát minden magyar vállalat részvényeinek természet és ügyözlővén kirekesztőleg vására és elhelyezési mezeje Bécs. Igen, de hogy a bécsi részvény-vásárra juthassanak ezen magyar részvények, azon vállalatoknak, mellyekből illyenek keletkezhetnek, a kormány által engedélyezett-niök kell. Amde a kormánynak az a rendszere, az a birodalmi finansziális helyzetéből folyó rendszere, hogy a börzejátékot megakadályozza, hogy eltávoztassa azon veszélyeket, mellyek a nyereszkedési láz által tetszése szerint igénybe vehető tőkéket normalis forgási esatornáikból kizavarásából származhatnak, ezért vette önkézebe a vasutúgyet, ezért építi statuskölesön a vasutakat, ezért nem távoztolt az ugyanis nevezetes statusadóságokat tetemesen nevelni; ezért

állított egy pénztárt, melly a vasutészvényeket valódi jóvedelmeknek megfelelő áron összevásárolja, ekép azok árkeletének minden jelentékenyebb habzásait megátolja és a börzejátékot maj' nem lehetnének tegye. Amde mi történnék, ha a részvényvásár új papirosokkal árasztatnék el, képes volna-e ezen pénztár rendeltetésének megfelelni, lehető volna-e megakadályozni a börzejátékot, elkerülni, hogy az a kereskedéstől és ipartól sok tőkét elvonjon?

Aztán van még egy, mire figyelmeztetni kell. Az europai országok majdnem egyikében sem felel meg az ércpénz a kereskedés és ipar terjedelme által igényelt forgás szükségének, — mindenütt bankjegyet pótolja ezen hiányosságát. Angliában az összes forgóság mintegy fele bankjegyet, Franciaországban mintegy 1/3-od része. Mennyi Ausztriában? azt nem tudjuk, de az bizonyos, hogy az angol és francia-nál sokkal kisebb, és hogy igen nevezetes része a birodalom népességéhez, szükségéhez, terjedelméhez képest ugyanis épen nem tulságos forgóságának (Umlaufmittel, currency) bankjegyből áll. Az ausztriai birodalomban csak egyetlenegy intézet van, a bécsi, melly bankjegyeket csak ki. A legnagyobb europai finansziálék, a mint ezt a francia és angol parlamentek vitaközlésai mutatják, ezt nagy előnynek tekintik, és úgy Peelnék ez irányban intézkedése, mint a francia kormány néhány év előtti eljárása oda mutatnak, hogy az általános irány, melly felé a dolog indul, oda vág, miszerint lassankint mindenütt csak egy illy intézet legyen országunkint. Tény továbbá az, hogy minden nevezetesebb europai jegykibocsátó bank szoros viszonyban és összekötetésben áll a statussal, annak finansziális jobb kezét képezi és így a statushittel és az egész pénzforgási rendszer egész-séges állapota az illyen bankok helyes kezelése által biztosítatik, helytelen kezelése által veszélyeztetetik. Következőleg tulnyomó fontosságu és parancsoló szükségű azon szakadatlán gond, hogy a jegyek mennyisége a pénztárakban lévő ércpénzzel helyes arányban legyen, mert a jegyek hite-le csupán készpénzre-tehetősek (Convertibilität) által biztosíthatatik. Innen magyarázható, hogy p. o. Ausztriában a bankjegyek kibocsátása egyenesen kormányi ellenőrség alá lön helyezve; Angliában az 1844iki intézkedések által tetemesen korlátozva és a dolog mechanizmusa által szabályozva van. Innen van, hogy miután minden a birodalomban keletkező vállalatoknak Bécs a természetes részvény-vására, azok mind tulnyomólag a kormánytól függnek, ha t. i. be-zárja a finansziális bank zacskóját, mellynek madzaga az ő kezében van, nem akad pénz rájuk; ha tágít rajta, mind-járt van pénz, mert legyűnek egyről bizonyosak, miután ez tapasztalás által igazolt tény: minden új nagyobb vállalat egy bizonyos időre eddigi helyeikből kimozdítja a tőkéket (déplace les capitaux) és így azon helyen, hol az illyen rész-vény-vállalatoknak természetes székhelye van, hol t. i. a részvényvásár létezik, és így p. o. Ausztriában a bécsi pia-czon, tőkéket utáni nagyobb kerdézősködést támaszt és így a bankokra, mellyek a forgási eszköz nagy részének lerakó-helyei, a bankjegyek kibocsátói, természetesen visszahat. Ha ezen igények nem elégítettek ki, akkor a kereskedés és ipar szenvednek; ha kielégítettek, alig lehet a bankjegyek és ércpénz közötti helyes arányt fentartani; ha pedig mindezekhez még a börzejáték járul, melly nevezetes tőkét mindig függőben tart és az ipartól és kereskedéstől el-von, akkor természetesen meg kell zavarodni a pénzforgás egészségének. Mindezt Anglia és Franciaországban igazolva látjuk, midőn más részről meg azt vehetjük ki belőle, hogy az ausztriai kormánynak azon elhatározása, miszerint az örökös tartományokban önkézeibe vegye a vasuti ügyet és statuskölesön építsen, a birodalmi finansziális és a pénzforgás jól felfogott érdekei által volt ráparancsolva.

Mindezekből az derül ki, hogy a mi anyagi befekteté-seink ügye csak úgy nem jó a kormány e tárgybeli rendsze-rével összeütközésbe, és így szükségünkkel arányban álló fejlődést csak úgy vehet, ha országosan keletkezik. Ez eset-ben ugyanis szükségkép statuskölesön utján kell a befek-tetésű pénzt megszerezni, illy elhelyezést pedig a tőkéket egészen más neme keresni, a kamat egyszer mindenkorra meg levén szabva, a nyereszkedési kilátásnak, tehát a képzelő-désnek mezeje nincs, a börzejáték ennél fogva elmarad, a tőkéeknek rendes esatornáikból kizűrésétől és a mindezekből származó megzavarásától a pénzforgásnak félni nincs ok. A felebbi rendszer szerencsénk a mi érdekünkkel tőkéletesen azonos, mert csak segélyével lehet a birodalmi összes pénzforgás egészleges állapotát fentartani, mellynek megzavarása mennyi bajjal és nyomorúság-gal jár, azt Magyarország elég sajnos tapasztalta. Igaz ugyan, hogy ezen rendszer mellett Ausztriában statuskölt-ségen évenként 20, egyébként pedig 10 mföld vasutnál nem igen épül több, de ez ott, hol a közlekedés egyéb nemei már türhető állapotban vannak, né melly országokban pedig, mint Olasz-országban, igen kielégítő, sokkal kisebb baj, mint a pénzforgás megzavarodása, melly a társulati uton, ha a nyereszkedő vasut-lázak korlát nem tétetik, itt is és pedig annyival inkább be-következtet volna; mert ha a társulatok tetszésére bízik ezen vállalatok keletkeztetésének ideje, miután a birodalmi vasipar az igényeket nem elégítette volna ki, a vasutak épít-sésére megkivántató anyagnak legnevezetesebb része, a vas-sinek, ez esetben egyenesen és tulnyomólag Angliából hozatott be, és azért olly összegek vándoroltak volna ki, mely-lyek a birodalomnak Angliával nem igen jelentékeny keres-kezelmi érintkezése mellett aligha egyhamar visszajőnek, mi alatt most a lassubó építés mellett a vasuti sínekre és egyéb vasszerkekre kívántató sommak egy birodalmi iparigát ter-mékenyítenek, és mi is örömmel vehetjük észre, hogy ezek-ben már honunk is kezd részesülni.

Aztán van még egy. Ha társulati uton maradunk, minden illy uton keletkeztető vállalatok részvényei, miután létezik az említett részvényvásárló pénztár Ausztriában, és valóban

periclesi korszakot látjuk művészi törekvések iránti minden igazgatóságával s azon mozgal-makkal, mellyekben szónoklat és költészet folytonosan tarták. Aeschylus aristocratiájának nincs nála több semmi kitérő nyoma. Az amannál olly fenségben és reményesen megjelenő val-lás, nála derült és szelid jelle-mű. A nőnem, melly amott (?) állandóan s annak vállalat-iban nem veszen részt, Sophoclesnek már azon szerepet játsza, mellyet neki Pericles korában Aspasia s hozzá ha-sonló nők adtak. Oedipus történetét tárgyzó két tragöedi-ájában még a borzasztónak is barátságos tekintete van; ő az Eumenidákat nem lépteti, mi-kint Aeschylus, a nép élibe, ki ezen boszoló istennőket olly borzasztólag tüntette föl, hogy látásukra melyen megrázódott az izgekony atheni nézős e-reg (?). Látszik ebből, mint megváltozott rövid idő alatt az atheniek művelt része. Neki már mindent kerülnie kellett, mi kellemlen benyomást tön, s mit Aeschylus a rémületes által eszközölt, neki a meg-indító által kellett elérnie. E-lectrajában több célzat van az atheni szabadság elfajlására, fekteléségre, mint Aeschylus-nál. A nőnem itt, valamint e-gyéb műveiben is Sophoclesnek, nagy fontosságu, s egyik nő-

lebte bis zu seinem Tode in Attica; er selbst gab in einem seiner Stücke zur Freude des Volkes die Erklärung, dass, wer bei einem Könige lebe, der Sklave desselben werde, wenn er auch mit freier Gesinnung zu ihm gekommen sei. Die Zahl der Stücke, welche Sophokles verfasste, wird von Manchen bis auf 130 angegeben; wahrscheinlich betrug sie aber nur etwa 70. Von diesen haben sich nicht mehr als sieben vollständig erhalten. Obgleich Sophokles ein jüngerer Zeitgenosse des Aeschylus war, und beide Dichter sogar eine Zeitlang wetteifernd neben einander glänzten, so erkennt man doch in ihren Werken einen grossen Unterschied der Bildung, des geselligen Verkehrs und der leitenden Grundsätze. In Sophokles Tragödien zeigt sich schon das Periklesische Zeitalter mit seiner ganzen Regsamkeit für künstlerische Bestrebungen und mit der ganzen Beweglichkeit, in welcher dasselbe durch Rede und Dichtkunst erhalten wurde. In Sophokles Werken finden sich keine bedeutenden Spuren mehr von der Aristocratie des Aeschylus. Die in den Tragödien des Letzteren stets so erhabene und fürchtbar erscheinende Religion hat bei Sophokles einen heiteren und milden Charakter, selbst

személyben olly gyöngéd nő-ség mutatkozik, minő csak il-lomult korszakban támadhat, olly gyöngédség és nemesség, minő csak nagyobb számú mű-velt nők közt fejlődhetik ki, mert nem annyira egyes em-bereknek, mint bizonyos társa-sági állapotnak sajátosága. „denn, wenn z. B. die schreck-lichen Göttingen der Rache er-wähnt werden. Das weibliche Geschlecht, welches bei Aeschylus dem Staat und seinen Unternehmungen ganz fremd bleibt, hat bei Sophokles schon die Rolle, die zu Perikles Zeit eine Aspasia und ähnliche Frauen ihm gaben. Ein Blick auf die einzelnen Tragödien des Sophokles wird diesen Charakter des Dichters und seiner Zeit noch klarer machen. In den beiden Stücken deren Gegenstand die Geschichte des Oedipus ist, hat selbst das Grausenhafte ein freundliches Ansehen. Die Eumeniden z. B. haben einen Einfluss auf das Schicksal des Oedipus, aber während Aeschylus diese Göttingen der Rache einst selbst auf der Bühne erscheinen liess, und in einem so fürchtbaren Aufzuge vorführte, dass das bewegliche athenische Volk dadurch tief erschüttert wurde, liess Sophokles dieselben nicht vor den Zuschauern erscheinen. Man erkennt daran, wie sehr der gebildete Theil des Publikums sich in kurzer Zeit verändert hatte: dieser wollte nämlich jetzt schon alles das vermeiden sehen, was einen unangenehmen Eindruck machte. Sophokles musste daher alles Grausenhafte fern halten, und das, was Aeschylus durch das Fürchtbare bewirkt hatte, durch das Rührende zu erreichen suchen. — In einem andern Stücke, der Elektra, kommen viel häufigere Anspielungen auf die Ausartung der athenischen Freiheit und Zügellosigkeit, so wie auf den Missbrauch des Siegs vor, als in den Werken des Aeschylus. Ferner hat in dieser Tragödie, wie fast in allen Stücken des Sophocles das weibliche Geschlecht eine grosse Bedeutung, und in der einen der beiden Frauen dieses Stückes erkennt man diejenige Art von zarter Weiblichkeit, welche nur in einer verfeinerten Zeit entstehen kann: es ist jenes Edle und Zarte, das dann bei einer grösseren Zahl gebildeter Frauen, aber auch nur bei diesen sich entwickelt, weil es nicht sowohl die Eigenthümlichkeit und das Erbtheil einzelner Menschen, als vielmehr eines gewissen gesellschaftlichen Zustandes ist.“

(Folytatása és vége következik.)

már a r...
— a m...
emelte...
kezebe...
nek foly...
nemzet...
a törv...
magunk...
dekeink...
uton az...
gatásuk...
mellett...
Ezel...
zön külf...
tandó m...
szerű al...
hasznos...
jövő szá...
lönöző...
gendő in...
kát ezen...
BUD...
már nég...
rikán lá...
nem a re...
kább ö t...
látni, m...
rasztó m...
hiszük...
pénztár...
dig még...
s nagy t...
letet csak...
elégítő...
nékül sü...
közlebb...
hihetőleg...
ezen nevé...
hatni. —
ben a „M...
bizonyít...
lani hiszi...
használt...
tán csak...
olna suly...
volna, s...
mely utá...
ezen nyíl...
dor igéri...
ügy fölöt...
egyik ré...
rendkívü...
hogy ársz...
csodálatos...
az ügyvéd...
természet...
rendesen...
orvosok e...
ján halál...
És különb...
két rosz...
ban s min...
nak taná...
kaja, „fra...
kalmazá...
nos könyv...
nyí érdeke...
napokban...
naszkodék...
lenben kot...
nagy fizy...
tényből is...
házunkban...
lezése híd...
látcsövét...
előfüggöny...
mégis kár...
függöny...
társaság...
ton partján...
Füredre...
pesen töl...
kül rendk...
kik férjei...
ekkor fér...
lephetnek...
tehát, ho...
szokott jár...
aláírni. —
lapokat fo...
laszoló: a...
ratom, le...
azért boss...
vasnom, i...
dátalos és...
csodálatos...
dők soráb...
egy a czé...
matni. —
talált vevő...
tetést akar...
lassankint

lódí jöve-
k árkele-
s a börze-
nek, ha a
s volna-
a-é meg-
kereske-

z európai
rezipenz a
szüksé-
nyosságot.
y, Fran-
ztriában?
francia-
Birodalom
estt egyis
currency)
yellenegy
i. A leg-
ancia és
előnyek
mint a
mutatnak,
oda vág,
t legyen
zetesebb
összeköt-
ét képezi
er egész-
al bizto-
Követke-
zon sza-
tárakban
gyek hi-
által biz-
riában a
rség alá
tal tete-
bályozva
n kelet-
-vására,
i. be-
madzaga
a, mind-
után az
vállalat
tökeket
en rész-
l. i. a
csi pia-
és így a
lerakó-
sszahat.
eskedés
bankje-
na pedig
és töké-
estől el-
zforgás
gazolva
z, hogy
az örö-
és sta-
zforgás

fekteté-
rendsze-
an álló
Ez eset-
befek-
a töké-
arra meg-
épzelő-
lmarad,
és a
rgásnak
e a mi
rel lehet
fentar-
orúság-
Igaz
uskölt-
emigen
tűrhető
laszor-
zforgás
vasut-
bb be-
bizatik
rodalmi
ak épi-
a vas-
ól ho-
y, mely-
keres-
nek, mi
egyéb
t ter-
ezek-

minden
létezik
alóban

már a magyarországi vállalatok részvényeit is összevásárolja — a mi, a mint hálával el kell ismerni, hitelüket nagyon emelte — mindezen részvények lassankint ugyanis a kormány kezébe kerülhetnek. Mi ugyan nem tartunk tőle, hogy ennek folytán érdekeink szenvedhessenek, de mint alkotmányos nemzet azt sem kívánhatjuk, hogy közlekedéseink dolga ekép a törvényhozás befolyása alól el legyen vonva. Ellenben, ha magunknak van elegendő erejű országos pénztárunk és érdekeinkkel összehangzónak látjuk, a magán vállalatokat ez uton az ország számára lassankint absorbálhatjuk, és igazgatásukat tetemes költségkímélés és kezelési összehangzás mellett központosíthatjuk.

Ezek azon okok, melyek azt kériük velünk a politikai mezőn különböző irányt követő ellenfelektől, hogy egy megalapítandó magyar investíciós finanszírozás körül valami nagyobb-szerű alakra együtt álljanak. És lesz még egy ilyen az egymást hasznosítási politika szabályaiból folyó kérdésünk, melyet a jövő számára tartván fen, azontúl azt fogjuk vizsgálni, a különböző jövedelem-kiállítási módokban nem fekszik-e elegendő indok arra, miszerint az egymás hasznosítási politikát ezen mezőn is megkísértsük.

BUDAPESTI HIRHARANG. A nemzeti színháznak most már négy első magántáncosnője van, 's eddig mégis csak ritkán láttunk táncot; utóbb majd azt hiszi a közönség, hogy nem a rendezőség táncoltaja ezen művésznőket, hanem inkább ő táncol ezek nótája szerint. Mi szeretjük a jó táncot látni, már csak azért is, mivel sokkal kényelmesebb az ily farszóló munkát nézni, mint sajátlábúlag gyakorolni; de azt hiszszük, hogy nálunk, hol Cerrito is veszteséget okozott a pénztárnak, jó ballet sem fizetheti ki magát, középszerű pedig még kevésbé. — Lendvayné megjött már Kolozsvárról, 's nagy tapsal fogadtattat a kis közönség által, mely Hamletet csak énekelve szeretné csodálni; az előadás igen kielégítő vala, 's Hamlet atyjának lelke minden akadály nélkül sülyedt el és igen egészséges szinben vala. — Legközelebb Molière nagyhírű Tartuffje is színpadunkra kerülend, híhetőleg szabadon fordítva, vagyis magyarosítva, miután ezen nevezetes jellemhez nálunk is elég elő példányt találhatni. — Hiador hosszú nyilatkozatot küldt hozzánk, melyben a „Mátyás fia“ ügyében Szigligeti ellenintézet vádját bizonyítatlanul törekszik, hét pontot emelve ki, mikből kivígyágnak hiszi, hogy az ő két drámáját Szigligeti csakugyan használta. Mi e hosszú nyilatkozatot nem közölhetjük, miután csak annyit mondtunk, hogy Hiadornak tanácsos lett volna súlyos vádjával csak teljes meggyőződés után fölépnie, 's meg kell vallanunk, hogy ily tökéletes meggyőződést, mely után irótlárs becsületét nyíltan gyanúsítani lehetne, még ezen nyilatkozatból sem látnak kivígyágnak. Egyébiránt Hiador igéri, mikép mindkét színművét ki fogja nyomtatni, ez ügy fölötti itéletünket tehát akkor halasztjuk, 's addig az egyik részt sem vádoljuk. — Minap kérdezték, miér oly rendkívül alacsonyok a mostani bérköcsök; bizonyosan azért, hogy árszabásuk annál magasabb legyen. — Nemelylek csodálatsnak tartják, hogy sokkal többen gazdagnak meg az ügyvédi, mint az orvosi kar tagjai közül; pedig ez igen természetes, mert az ügyvédek, hála hosszú póréinknek, rendszeren igen sokáig viszonyban maradnak védenzeikkel, az orvosok ellenben alig ismerkednek meg betegekkel, 's a kaján halál többnyire véget vet az alig megkezdett viszonyban. És különben is egyetlen jó váltópórt többet jövedelmez tizenkét rosz váltóláznál. — Most jelent meg Geibel bizományában 's minden könyvtárnál kapható „A gyűlésekről és azoknak tanácskozási módjáról, vagy Bentham Jeremias taktikája“, francziából Dumont István után Magyarországra alkalmazá R. J. Második javított és bővített kiadás. Igen hasznos könyv, 's főleg most egyszersmind korszerű. A 402 lapnyi érdekes munka ára csak egy forint. — Bizonyos ülés e napokban teljes nyolcz óráról tovább tartván, egy ur panaszkodék szomszédjának, hogy rendkívül megéhezett; az ellenben komolyan állítja, hogy ő nagyon is jóllakott. — Milly nagy fizyelemmel járnak némelylek színházba, következő tőnyből is kivígyágnak. Egy ur, kit évek óta mindennap színházunkban látunk, azon este, melyre az új függöny leplelézése hirdetve volt, belépése után rögtön elővevé hatfontos látszóvót, szeméihez illeszté, és sokáig vizsgálta a régi előfüggönyt, mert az új csak később bocsátatott le, 's végre elégtelentlenül szóla szomszédjához: „Hm, nem rosz ugyan, de mégis kár volt vele oly nagy lármát ütni!“ — Tehát a régi függönyt eddig soha nem tekintette meg. — Beszélük, hogy társaság van alakulóban, mely Budától Keneseig, a Balaton partjáig, vasutat akar építeni, mely által aztán reggel Füredre lehetne jutni, és az éjszakát már ismét Budapestben tölteni; e vállalat nagy hasznót hajthatna, 's azonkívül rendkívüli szívbéli örömet szerezne azon hölgyeknek, kik férjeik nélkül kénytelenek Füreden tartózkodni, mert ekkor férjeik majd minduntalan egészen váratlanul meglephetnek őket ohajtoit becses jelenlétökkel. Bizonyos tehát, hogy minden budapesti férj, kinek neje Füredre szokott járni, ezen vasutra legalább is két részvényt fog aláírni. — Egy ur kérdezte, minő újságokat, hírlapokat fog jövő fölévre járni, egész őszinteséggel válaszolá: „En bizony mindig csak a játékszíni cédulát járatom, legalább mindennap van elég olvasni valóm, csak azért boszankodom, hogy majd mindennap azt kell rajta olvasnom, miszerint N. N., X. X. 'sat, gyöngékednek; csodálatos és megfoghatlan ez a sok gyöngékedés.“ Dehogy csodálatos és dehogy megfoghatlan; hiszen ha a gyöngékedők sorába iktatnák mind azok nevét, kik valóban gyöngékednek, úgy a cédulákat ezenül nagyobb papírosra kellene nyomtatni. — A most mult vásáron az ágyított teljességgel nem talált vevőkre, mikől sokan már azon örvedetes következtetést akarták kivonni, hogy a magyarok el akarják magokat lassankint az alvástól szoktatni; jobban értesültek azonban

azt állítják, hogy ezen rosz keletet csupán azon körülménynek kell tulajdonítani, miszerint nyáron igen kevés házasságok történek. — Mult héten bizonyos vendéglőben egy ur egy iteze neszmélyi hort kért, mire egy ujoncz pinczér egész nyíltsággal mondá, hogy nincs; a tapasztalt főpinczér azonban leszdiá őt, egy nagymesely rosz siktöldi fehér bor közé egy kis félmesely somlyat töltött és legnagyobb készséggel szolgált a vendégnek a kívánt iteze neszmélyivel. Ezen főpinczér szép hivatással látszik birni arra, hogy rövid idő alatt háziur váljék belőle. — Nem házagpótló elce (minapi számunkba tollhíaból esuzott elce helyett a más jelentésű elce *) az, mit most elmondunk, hanem valóságos tény. Egy lány-növeldeben bizonyos tizenkét esztendő kisasszonyka már két év óta gyarapodik testben és lélekben, és távollakó szülei csak a most mult vásár alkalmával látogathaták őt meg először. Vasárnap délután az anya sőtáni akará vinni gyermekét az intézetből, de a nagymesely kisasszonyka keserves sírásra fakadt, és fájdalmas határozottsággal szóla: „Oh kedves anyácskám, nem mehetek ki veled, ha új kalapot nem teszesz fejre, mert ezen régi divatu sátorod miatt minden ember kineveme bennünket az utcán.“ A boldog anya érzékeny örömkönyvet hullatott, tapasztalván, hogy ily rövid idő alatt is mennyire finomult már szeretett lánykájának izlése. — Mult szerdán délután egy ismerősünkkel találkozáni, ki után inasa bundát cipzelt, 's kérdésünkre azon fölvilágosítást kapjuk tőle, hogy zugligeti nyáriszállására viteli a bundát, mert másnap reggel szeretné a Jánoshegy csuszán a nap feljöttének gyönyöreit élvezni. Ez is a nyári mulatságok kellemes változásaihoz tartozik. — Furcsa összeküvésnek jutottak néhány nap előtt nyomába az itteni henye koldusok tudniük, tapasztalván, miképa szánakozásra gerjesztő tekintetű ehezű tótok annyira megnyerik a közrészvetet, hogy ezáltal az ő kényelmes keresetök felelmesen csökkenni kezd, összebészölék 's több szerencsétlen tót koldust lerészegítettek, kik azután danolva tántorogtak végig az utcákon, 's ezáltal természetesen sok ember könyörületeségét magok 's társaik iránt tetemesül meggyöngíték! —

PESTI MEDARD-VÁSÁRUNK. Pest, jun. 12. 1847. Mai nappal végződött Medardvásárunkat általában véve kevés vevő látogatta, ennél fogva a kézműruknak rosz keletök volt, a birkaagyapuból pedig mintegy 12 000 mázsa talált vevőre. — A jelen vásárra általában még gyéren szállítottak gyapjút. A hibálan egy nyiretűt: közönséget egy mit középhinomat a tavalyi árak szerint vették össze, kivéve némelylek egyes részleteket, melyek 2—4 fital magasabb áron keltek, a silányabb és hibás egy nyiretű ellenben 5, sőt 8 fital is csökent. — A kényes és túlból a belöldiek sokat összevásároltak, csak hogy a mult-évi nyári árhoz képest 10—20 fital is olcsóbban. A közlegő tulajdonképi gyapjувásárra, mely f. junius hó végső hetével kezdődik, mindennemű gyapjубól híheőleg tetemes szállítmányok érkezendek. — Gabonáink csak igen lassan 's késlekedve szállnak alább, mind a mellett, hogy a jövő árára kedvezők a kiltások 's néhány nap óta mindenütt bő eső vidítja a földet. — A gubacsot kevesen keresék. A helybenlévő kész rezeceolaj 20¹/₂ ftig kelt, az augusztusi vásárral elegendő szállításra ellenben 22¹/₂ fton költetnek vásárlások. — A rezeceolajot jelölt áron vették, miután a rezeceolaj nagyobb részint felszántatván, kukoricea és burgonyával lőnek beültetve. A hamuszír jól kelt. A szalonna és disznózsír ára folyvást sörök. Viasz a jelen vásárra kevés hozott, 's a mi volt, az SS ftig gyorsan elkelt. Aszalt-szilva igen kevés mennyiségben szállítatván, jó áron is vevőkre talált.

Vegyes közlemények.

V. - OLASZI, jun. 8. Beliczay Miksa kir. tanácsos f. hó 6kán déli 12 óra tájban elhunyt. Mint Biharmegyeinek a közlelőbbi éveken volt közszertetű másod-alispánja sokkal ismeretesb számos barátai előtt, hogysem élet- és politikai pályáját hosszasan felemlíteni szükséges volna. Szerette honát, szerette fejedelmét. Áldás és béke poraira!

TEMESVÁR, junius 4. Lonovics József ő excelljának a nagyevű csanádi püspöknek pártfogása alatt alapított temesvári takarékpénztár a legfényesebb sikerrel dícserehető. Alig is mutathat takarékpénztár hazánkban oly eredményeket, mint a temesvári, melynek 20 000 fton alapítókéje kilenc hónap alatt 619,000 ftoni üzletet idézett elő. Ez hitelle mutat. Ha pedig megfontoljuk: hogy eddig ezen öszvegnak csak fele fizettetett be, és hogy az 50 ft befizetett részvények már 210 fton kelnek, hazánkban — a külföld hozzájárulása nélkül — még inkább csudálhatjuk a vezetők ügyességét, pontosságát 's szorgalmát. Az egész üzletnek 1847dik évi maj. végével hiteles kivonata következő: Bevétele: részvénytőke 20 000 ft; betételek 324,924 ft 50 kr.; könyvecskérti díjak 73 ft; provísió 572 ft 54 kr.; beirási díj 1522 ft 25 kr.; kölcsönök kamatai 5185 ft 15 kr.; előlegezések kamatai 1455 ft 51 kr.; leszámított váltók és könyvecské kamatai 4078 ft 7 kr.; visszafizetett kölcsönök 2120 ft, visszafizetett előlegezések 83,673 ft 25 kr.; visszafizetett váltók 174,598 ft 28 kr.; tartalékpénztár 800 ft; öszszes bevétel 619,001 ft 15 kr. — Kiadás: kölcsönök 120,875 ft 38 kr.; előlegezések 122 203 ft 55 kr.; váltó-leszámitolás 280 348 ft 28 kr.; visszafizetett betételek 55,404 ft 1 kr.; betételektől fizetett kamatok 883 ft 15 kr.; tőkesített kamatok 1506 ft 28 kr.; leszámított kamat-visszatérítés 17 ft 20 kr.; intőzások 1005 ft 8 kr.; kezelési költségek 2662 ft 30 kr. — Öszszes kiadás 584,906 ft 43 kr., melyhez hozzá adván a pénztár-maradványt 34,094 ft 32 krt — kijő a fentebbi egész forgalom öszzeve u. m. 619,001 ft. 15 kr. — Ha a nagy Isten tovább is kedvezni fog ez üdvös intézetnek, mennyire viheti ez még dolgait?

*) A „derce“ és „derce“ szavak különböző értelmű kitalálunk nem nehez; de ha „elce“ alatt Wilzet kell értenünk, ugyan mit jelent akkor „elce“? — Szerk.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóház majus 31kei ülésében Hume ur ismét szőnyegre hozta a portugali ügyeket, de a ministerium részéről még most sem adtak felvilágosítások. Erre Hume ur kijelentette, hogy ő e dolgot junius 4kén okvetetlen a ház elibe hozandja, 's megvitását eszközöndi, ha addig az ígért oklevelek elő sem lesznek terjesztve. Russell lord, valamint Palmerston is, készeknek nyilatkoztak e dologba bocsátkozni, de csak akkor, midőn a háznak bizonyos, különös fontosságú oklevelekről tudomása leend. Palmerston lord elismeré a lapok által már közölt közbenjárású jegyzőkönyv valóságát, 's azt is megengedé, hogy a brit kormány eljárása Portugalia ellenében kivételesnek tekintendő, de egyszersmind tökéletes igazolást ígért legközelebb előterjesztendő okiratokban. Miből álland ez igazolás, Russell lord gyanítatá, mondván, hogy a dolgot nemcsak a jegyzőkönyvből kell megítélni, hanem mindenekelőtt tudni kell, mi történt Portugalia királyneájának folyamodásakor más hatalmakhoz, 's mik voltak ezen hatalmak ajánlatai. Ezután a tárgy elhagyatván, a felsőháznak az ir szegénységi bill körül tett módosításai vétettek elő, 's ezek közül azok, melyek a bill pénzügyi pontjaira vonatkoztak, az alsóház illetőségébe vágta, félrevetettek, a többi pedig elfogadtatott. Az ülés végét egy határozat feletti vita töltötte be, további 600 000 fton stg megszavazása iránt az irlandi ügyefogyottak gyámolítására. A kormánynak Irlandban követt rendszer több oldalról, névszerint Roebuck által megtámadtatván, Russell lord által fényesen igazoltatott. A kincstár kancellárjának jelentéséből kitűnik, hogy a közmunkáknál mult évi augusztus óta 730 000 ember nyert foglalatosságot, 's összesen 4,700 000 ft stg adatott ki, mely öszszeg 20 fély alatt fog részenként visszafizettetni. A gyámolítás e neme azonban már megszűnt, mert majus 1je óta a helybeli gyámolító bizottságok rendszere hozatott be, és sokkal jobbnak mutatkozik. Ezen bizottságok most naponként 223 000 adagot osztanak ki, 's egy adag csak 2¹/₂ penecbe kerülvén, sept. 20ig 2 600 000 ft stg az irlandi inségeskedő osztály legsürgetőbb szükségét fődözhetni vélik. — A felsőházban ugyan-e nap Brougham lord tett kérdéseket a portugali ügyekben, 's hasonló választ nyert Lansdowne lordtól, mint Hume az alsóban.

London jun. 1. Az egység, melyre itten mult maj. 21kén az 1834ki négyes szövetségben részt vett hatalmak, Portugalia lecsendesítése végett léptek, meg a francia lapok utján jött nyilvánosságra, és Angliában nagy nyugtalanságot és elégedetlenséget okozott, miről jövő pnteken (4kén) az alsóházban különös vita leend. Anglia csak nehezen határozta magát e beavatkozásra, azonban eljött az idő, melyben a közl lehetett csak választani, hogy vagy Anglia nélkül történjék meg a közbenjárás Francia- és Spanyolország által, vagy Angliával, vagy végre magára hagyassék Portugalia, és Donna Maria trónját elveszítse. E három rosz közül a hatalmak egyesült közbenjárása a legkisebb. Itt attól tartanak, hogy az oportói junta csak erőnek fog engedni, és ha a háboru be is végeztetik, a királyné kormányának további folyamata rendkívül bajos leend. — Ugy látszik sir Ch. Napier nem fogja Lissabon mellett Parkertől a hajócsapat parancsnokságát átvenni, és nem is menend Lissabonba, hanem Spithead mellett a gyakorlatokat teendő hajócsapat egybegyűlését fogja bevárni. Rögóta nem gyűjtetett már oly nagy angol tengeri erő egy pontra öszse, mint e gyakorló csapat leend; máris 8 sorhajót és 9 gőzfregátot neveznek, mint e tengeri sereg részeit. — Az admirális hivatal hadigőzöket küldött a gibraltari tengerszoroshoz, hogy az ottan ellenkező szél miatt veszteglő gabonahajókat felvontassák.

FRANCZIAORSZÁG. A watterlói csatánál történt elkeséséről ismeretes Grouchy tábornagy majus 29én St. Etienneben 82 éves korában meghalt. Holt teste jun. 1én Parisba hozatott. A meghalálózottnak egyik fia tábornok, a másik lovas ezredes a francia hadseregben.

A követkamarában junius 2kán az utolsó vizaradások által okozott pusztítások helyrehozására a szerencsétlenség enyhítésére a kormány által kivánt 9 millió frankról törvényjavaslat vétetett tárgyalásba. — A Commerce hozszasz vizsgálja a követkamura ez idei működését, és hozszasz cikket következőleg fejezi be: „A kamara nem tett, nem tesz és nem is fog semmit tenni.“ — A Cubières-Parmentier féle párszéki pör elővizsgálatai junius 1én még nem voltak befejezve.

SPANYOLORSZÁG. Az „Eco del Comercio“ maj. 28kál számában a legújabb hírek között azt mondja, hogy a királyné egészen szabad akaratát követve, elhatározta magát a jelen ministeriumot elbocsátani, 's azt a szabadságnak, trónnak és nemzeti függetlenségnek hódoló férfiak által pótolni ki.

Mondják, hogy a spanyol közbenjárás Portugaliában olyformán fog történni, hogy Concha tábornok a hadsereg egy részével Oporto ellen menend, míg egy másik csapat az ország északi részében jelenendik meg, a forradalmiak birtokában levő Valença de Minhot megtámadandó. A San Fernando-bank 2 millió reál előlegezett a hadsereg szükségére.

OLASZORSZÁG. A pápa maj. 27. reggeli 4 órakor Romát elhagyta és Subiacoba rándult. A rómaiakat e kora óta sem akadályoztatta abban, hogy a Quirinal előtt összeseregjenek és ő szentségének szerencsés utat kívánjanak. Romában igen nagy hőség volt. A vetések a Campagnában igen jó állapotban voltak.

SCHWEICZ. A freiburgi nagytanácsnak utasítása az országgyűlési követekhez a berni utasítással homlokegyenest ellenkezik, t. i. arra megy ki, hogy a külföldi követek és a jezuita rend fenntartassanak, az aargau kolostorok visszaállításának, és hogy ha az országgyűlésen a külföldi követek ellen netán végzés hozatnék, a követek ez ellen ünneplő-
ellen netán végzés hozatnék, a követek ez ellen ünneplő-

sen és hathatósan tiltakozzanak. Hogy a külföldi szövetség többi 6 cantonja hasonló utasításokat készítend, kétségtelen.

POROSZORSZÁG. A három rend curiájában jun. 4. és 2kán a viták a febr. 3kai rendeletek megváltoztatását kéri petíciók, nevezetesen az országgyűlés időszaki egybehívatásának kérése felett nagy élénkséggel folytattak. Savigny, Uden és Bodelschwing ministerek és elvtársaik nem bírták a kérelem keresztülmérését megakadályozni, s végre következő szavazások történtek: 1) Wincke mult számunkban közölt módosítása mellett 260, ellene 247 szavazat volt, ennél fogva, mivel 2/3 résznyi többséget nem nyert, félre- vetett. 2) Schwerin gr. módosítása, mely szinte vissza- ment az 1820kai törvényre, mint Winckel, s ettől csak annyiban különbözött, hogy a hasznosság okát a jog elé tette, 172 szavazattal 327 ellenében félrevetett, azaz a 2/3 rész- nyi többségre 5 szavazat hiányzott. 3) Az osztálynak mult csütörtöki számunkban közölt javaslata mellett (Se Majestät den König unterthänigst zu bitten, mit Bezug auf die frühere Gesetzgebung, insbesondere auch aus Nützlichkeits- und inneren Nothwendigkeits-Gründen die Einberufung des ver- einigten Landtages alle zwei Jahre auszusprechen.) 287 igen- és 205 nem volt, tehát félrevetett. 4) Végre Hansemann az osztályi javaslatot akép kívánta módosít- atni, hogy az „insbesondere auch aus Nützlichkeits-Grün- den“ helyett pusztán „und aus Nützlichkeits-Gründen“ sza- vak tétessenek, s e módosítás felállás és ülve maradás által csaknem közakarattal elfogadtatván, az ülés délutáni 4 1/2 órákor végződött. Az uri curia tagjai ez ülésben először él- tek jelenlételesi jogukkal.

Az eredetileg 8 hétre határozott országgyűlés egy királyi rendelet által két héttel meghosszabbított, e szerint f. hó 19kén fog berekesztetni.

Az uri rend curiája jun. 1én a második curia legfőbb helyre felterjesztendő folyamodását, az ügymeneti rendszá- bályok megváltoztatása iránt, csaknem szorúl szóra magavá- tette, azonban a tagoknak tárgyalásra megkívántató száma

ránt szinte nem hozott határozatot. Lichnowsky hg ebeli ndítványa 4 szavazattal kisebbségben maradt.

AMERIKA. Ujyorki majus 15kei tudósítások szerint april 18kán Cerro Gordo mellett, hol Santa Anna már hosszabb idő óta körülszántott táborban feküdt, kemény csata történt és Santa Annára nézve ismét balul ütött ki, ámbar a mexi- kói foglyok vallomása szerint a táborban 8000, azon kívül pedig 6000 embere volt; ellenben Scott északamerikai fő- vezér csak 8000 emberrel fogott a megtámadáshoz. 17kén Harney ezredes egy mexikói sánctot elfoglalt, 18kán reg- gel Scott több oldalról támadta meg a tábor Twiggs, Shield, Worth és Pillow tábornokok osztályai által. A mexikóiak kivált a főszáncot, melyet Twiggs támadt meg, makacsul védelmezték. Harney ezredes itt különösen tüntette ki magát, a megerősített sziklára felmászván és az ottani álgukat elfoglalván és az ellenségre szegezvén. E főszáncról Cerrora és az egész utra lehetett lövöldözni. Elfoglalása után P unon mexikói tábornok szinte átadta Worth tábornoknak a Cerro mögötti erősséget s ennek egész őrségét. Némely más száncok megtámadása nem sikerült ily jól és sok em- berlétebe került; miután azonban a főpontok el voltak veszve, Santa Anna déli 12 óra után maga adott példát futásra, né- hány ezer emberrel Almonte és Canalizó tábornokokkal együtt Jalapa felé futamodván. A vezér megszökése a mexi- kói hadierő teljes szétporlását idézte elő. Mexikói részen 300, az amerikai részen 250 halott és sebesült volt. A mexi- kói foglyok száma 6000, köztük La Vega és még öt más tábornok, számos ezredes és egyéb tisztek. Santa Anna april 25kén néhány ezer emberrel Jalapa mellett Orizaba hegység tövében állott. Futamodásában letért a fővárosba vezető ut- ról. Jalapa és a Perote erős hegyesoros minden ellenállás nélkül adták meg magokat az amerikaiaknak. Scott előtt te- hát az ut Mexiko felé nyitva állott, s ámbar alig 10,000 em- bernek parancsol, hihetőleg előrenyomulni és a várost meg- támadni fogja, hol Santa Anna cerro gordói [megveretése legnagyobb ingerültséget szült, és a congressust, a sajtót és

a népet eddigi harcziásabb hangulatba ejtette. Híre volt, hogy Santa Anna guerilla-háborút akar az amerikaiak ellen folytatni. A mexikói congressusban Scott seregei előnyomu- lásának hírére javaslat tétetett, hogy a kormány Quereta- roba tétessék át, és a háboru folytatására dictatori hatalom- mal ruháztassék fel, szigoru tilalom mellett, békét kötni vagy tartományokat átengedni. A kormány áttétele iránt april 24kén még nem hozott végzés; ellenben a dictatori hata- lom felállítását elfogadtatott. Santa Anna befolyása által az alelnök hivatala eltöröltetvén, politikai ellensége Gomez Farias elmellőztetett. E helyett ugyanazon hivatalba el- nök helyettes címmel, Santa Anna elnök távolléte alatt, bizonyos Anaya iktatott, ki tehát ez idő szerint mexikói dictator volt. A fővárosban azon ideig valamirevaló védelmi készülétek még nem tétettek. Bankhead brit követ köz- benjárását ajánlotta a congressusnak. — Taylor tábornok april 14kén még folyvást Saltillo mellett volt, innen a várt se- gedhadak megérkezése után San-Luis-Potosi-felé akart nyo- mulni és annak elfoglalása után Scottal egyesülni. Hír szeri- nt Taylor igen boszankodik azon, hogy őt elnöki jelöltté akarják kikiáltani. — Californiában Kearney tábor- nok és Doniphan ezredes egy második nagy-sándori hadjárás után (Missouriból, 2000 angol mérföldnyírről jöt- tek) az ottani mexikói seregek Pico tábornok vezérlete alatt San Pasquat mellett megverték, Chihuahuaát elfoglalták, végre Sacramento mellett 2000 emberrel ismét győzedelmet vettek 4000 mexikói felett. Doniphan ez- redes e győzelem után Taylor táborra felé indult. — Ezalatt az amerikai hajóereg sem munkátlan. Perry commodore nagy megerőtetés nélkül april 18kán Tuspan elfoglalta, és Toba s más déli kikötők felé vitorlázott.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete melletti szerkesztő Szenvey József. (Szerkesztőségi szállítás utca Horváth-ház 530d. sz. a. f. om.)

Hivatalos tudósítások.

(607) Birói árverés. (1, 3) F. évi június hó 18kán reggeli 9 órákor Leopold-utca 227dik sz. alatti házban több rendű szoba- butorok, — és konyha-szerek váltótörvényszéki ítélet következtében el fognak árvereztetni. Simig Erneszt végrehajtó.

(546) Birói árverés. (3, 3) Folyó 1847. évi június 24-ik napján, nemes Heves megyében Déva-Ványán, m. báró Baldács Antal ur' ugynevezett Kéthalmi majorjában, váltótörvényszéki foglalás következtében, 86 darab szarvas- marha, hámos lovak szerszámmal és kocsival, továbbá mintegy 300 hold búza- és repcevetés, 300 hold- nyi haszálás, valamint többféle házi ingó eszközök, a' váltótörvény II. r. 11-ik fejezete értelmében bírót- lag árvereztetni fognak, mire a' venni szándékozők ezennel meghívattak. Kelt Déva-Ványán, majus 21. 1847. Zsoldos Imre m. k. t. Heves megyei sz. bír. mint végrehajtó.

(608) Birói árverés. (1, 3) Tek. Pest megyei Szolnok Abony m. városban fog folyó évi július 15ó napján egy mintegy 7 holdat tevő nemesi belső kert rajta levő gazdasági épületekkel biró árverés után eladani. — Kelt Pesten június 10kén 1847. Batta József végrehajtó szolgabíró.

(597) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Közép-Szolnok megyében Vártelken lakó Neufeld Izrael kinek idéztetéséről az illető hatóságtól a' tárgyalás végett kitűzött határidőig válasz nem érkezett, az ellene Boscovics József és társa által f. évi 766dik sz. a. 1499 v. ft. 2 kr. iránt indított váltókeresete tárgyalása végett f. évi június 28dik napjának reggeli 9 órája levén kitűzve, ezen idéztetése a' Vtk. II. r. 219dik §-a értelmében nevezett alperessel hivatalos hírlapok útján oly megjegyzéssel tudatik, hogy részére a' törvényszék által gondnokul Márton Lajos váltóüggyvéd neveztetett ki. Kelt Debreczenben a' kir. váltótörvényszéknek 1847. évi majus 25kén tartott üléséből.

(603) Csődület. (1, 3) A' marmaros v. megyébe kebelezt a-sugattagi és királymezői elemi iskolák tanító állomásra, előbbi 150 p. fnyi évi fizetéssel, — 11 ftt 12 krral rétt helyett, s köb-öl tüzi fa, — és 80 font só járulékkal, 18 pozs. mérő, mérőjét 1 ft 45 kr fizetendő conventios búzával és szabad lakkal. — Utóbbi 200 p. fnyi évi fizetéssel 15 □ öl tüzi fa s egy mázsa só járulékkal, — 19 ft 12 krral rétt helyett, — 18 pozs. mérő 1 ft 45 kr. mérőjét megváltandó conventios búzával és szabad lakkal, megürülvén, folyamodók, tanítói kiképzésük, jó viseletük, eddigi szolgálataik, szükséges tudományok és nyelv- főleg zene ismeretük feletti bizonyítványokkal elálandó folyamodványokat a' marmarosi kir. kamarai igazgatóságnak folyó évi június hó utolsó napjáj adják be. Kelt Szilgeten 1847. évi majus 6dikán.

(598) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Közép-Szolnok megyében Vártelken lakó Neufeld Izrael kinek idéztetéséről az illető hatóságtól a' tárgyalás végett kitűzött határidőig válasz nem érkezett, az ellene Boscovics Emánuel és fia által f. évi 767dik sz. a. 1316 v. ft. 39 kr. iránt indított váltókeresete tárgyalása végett folyó évi június 28-dik napjának reggeli 9 órája levén kitűzve, ezen idéztetése a' Vtk. II. r. 219. §-a értelmében nevezett alpe- ressel hivatalos hírlapok útján oly megjegyzéssel tudatik, hogy részére a' törvényszék által gondnokul Márton Lajos váltóüggyvéd neveztetett ki. Kelt Debreczenben a' kir. váltótörvényszék 1847dik évi majus 25dikén tartott üléséből.

(604) Árverési hirdetmény. (1, 3) A' zombori tek. kir. kincstári főigazgatóság rendelkezéséből a' tiszamelleki királyi uradalom kebelében helyzetelt magvaszakadasi nemes udvartelek az illető községek közlegelőin használandó, s' alább kitett szám szerinti szarvasmarhák és juhok szabad legeltetési jogával együtt az 1847. évi június hó 28dik napján Ó-Becsén a' kir. kam. tisztartói hivatal írószobájában, délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés után a' legtöbbet ígérőnek, 1847. évi november hó 15ó napjától kezdve számítandó egy évre haszon- bérbe adandók lesznek, ugymint:

(596) Váltótörvényszéki idézés. (2, 3) Közép-Szolnok megyében Vártelken lakó Neufeld Izrael kinek idéztetéséről az illető hatóságtól a' tárgyalás végett kitűzött határidőig válasz nem érkezett, az ellene Boscovics Emánuel és fia által f. évi 767dik sz. a. 1316 v. ft. 39 kr. iránt indított váltókeresete tárgyalása végett folyó évi június 28-dik napjának reggeli 9 órája levén kitűzve, ezen idéztetése a' Vtk. II. r. 219. §-a értelmében nevezett alpe- ressel hivatalos hírlapok útján oly megjegyzéssel tudatik, hogy részére a' törvényszék által gondnokul Márton Lajos váltóüggyvéd neveztetett ki. Kelt Debreczenben a' kir. váltótörvényszék 1847dik évi majus 25dikén tartott üléséből.

Table with columns: Név szerint, Belső állomá- nyok, Szántóföldek, Szabad legeltetési jog, Szarvasmar- hákra, Juhokra.

(506) Özvegy Sztríha Istvánné elleni csödper. (1, 3) 21413. Pest vármegyeinek jelentése szerint kebelbeli szabados Kecskeméti városi lakos néhai Sztríha István özvegye Rausch Erzsébet ellen rendelt csödben, a' hitelezők megjelenésére f. évi június 25dike tüzetvén ki, tömeggondnokká Horváth Döme perügyelvé pedig Herczeg — Kis István ügyvédek nevez- tettek. Mi is kebelserzete kihirdették. Kelt Pünkösöd hó 25dikén 1847.

A' bérleti szándékozők ezen árverésre a' szükséges 100-tól 10 ft p. p. számított bánatpénzzel az ősmertelenek pedig tulajdon javaikról szóló hiteles bizonyítványokkal avagy kezesekkel, a' fennevezett napon és helyen hivatalosok oly megjegyzéssel: hogy a' kifejeendő környülmények szerint a' nevezett külső udvartelek kisebb részletekben is kibéreltetni fognak. Egyébíránt az árverési határnapig lepecsételve beküldendő írásbeli ajánlatok is fogadhatnak el, és a' bérlet feltételei eleve meg tudhatók lesznek, mind a' tek. zombori kincst. főigazgatóságnál, mind az illető ó-becsei k. kincstári tisztartóság hivatalánál. Végére még hozzá adatik, hogy az árverés beveződése után semmi ajánlat el nem fogadtatik ugyan; de ellenben ha a' kincstári uradalom az árverés eredményében bármi oknál fogva meg nem nyu- godnék, magának fentartja a' fenebbi telkekre nézve szabad rendelkezési jogot.

(496) Csödper - szüntetés. (1, 3) 20314. Pest város tanácsának jelentése szerint Walko C. D. kereskedő hitelzövel bártárságosan megegyezvén, az ellene rendelt csödper megszüntetett. Mi is f. évi februar 9-kén 5710dik sz. alatt kelt körlevél kapcsában szokott mód szerint közhírré tétetik. Kelt Pünkösöd hó 18dikén 1847.

(600) Csődület. (1, 3) Folyó évi Pünkösöd hó 4-kén 16887dik sz. alatt kelt k. k. királyi helytartósági rendelvén folytán ezennel közhírré tétetik: miszerint a' győri királyi főtanodánál megüriült és 300 p. fnyi évdíjjal ellátott aligazgatói hivatal mely csődület útján oly módon létszen beültendő: hogy az azt elnyerni kívánók kellő okiratokkal támogatott folyamodványokat a' győri tankerület főigazgatójának folyó évi Szent Jakab hó 20dikáig küldjék be. Kelt Budán Sz. Iván hó 8dikán 1847.

(484) Erős Miklós elleni csödper. (2, 3) 18331. A' Jász-Kun kerületeknek felírása szerint Kunhegyes város tanácsa ottani kereskedő Erős Miklós ellen csödületet határozván, az illető hitelezők megjelenésére f. évi június 21két tüzte ki, tömeg- gondnokká Kónya Sándor Kunhegyesi ügyvédet, perügyelvé pedig Varga Imre jegyzőt nevezvén. Mi is szokott mód szerint ezennel kihirdették. Kelt Pünkösöd hó 4dikén 1847.

(605) Hirdetés. (1, 3) A' nagymélt. magyar kir. udv. kamara részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a' pesti angol kis- asszonyok, nevelő-intézetében folyó évi december 19kén egy nemes, és 1848-ik évi janarius 3kán egy nemtelen származásu kamarai tisztviselői néber nevendék helye fog megüriülni. Az illető szülék, vagy gyámokok tehát figyelmeztetnek, hogy ez iránti folyamodásukat legfeljebb folyó évi július utolsó napjáig a' magyar kir. udvari kamara ígatói hivatalánál muhatlanul nyújtsák be; megüriülnatik pedig a' mondott nevelő-intézetbe juthatás végett: 1) Hogy a' nevendékek az érintett alapítványi helyek egyikére nézve nemes, másikára nézve pedig nemtelen származásu magyar kir. kamarai gazdasági, bányászati, vagy posta-tisztek leányai, vagy árvái, s 8 legfőbb 12 évesek legyenek. 2) Hogy az eszedő levelekhez következő négy rendbeli eredeti bizonyítványok mellékeltes- senek, ugymint: a) a' nevendék kereszt-levele, b) a' nemesek számára alapított helyre nézve a' nevendék kétségtelen nemességéről, a' nemtelenek alapítványi helyét tekintve pedig annak nemtelenségéről szóló hiteles bizonyítványa az illető hatóságnak. c) himlő oltást, vagy arról szóló bizonyítvány, hogy a' nevendék a' természetes himlőből sze- rencsésen kigyógyult; s d) orvosi bizonyítvány a' nevendék jó egészségi állapotjáról, és ép testi alkotásáról. Végre: 3) hogy a' folyamodványokban az is megjegyeztesék, hány gyermeke, vagy árvája legyen az illető atyának? s mennyi időt töltött legyen ez a' kamarai szolgálatban.

(476) Villner Móríc elleni csödper. (2, 3) 17617. Krassó vármegye csödültörvényszékének jelentése szerint Villner Móríc elfogati haszonbérli hitelezői csödületének határnapja f. évi június 21kére tüzetvén ki, s' tömeggondnokká Kiss János hitess- ügyvéd, perügyelvé pedig Athanasievs Sándor útszli aliügysz nevezetvén; ugyanez kihirdették. Kelt Szent György hó 27dikén 1848.

(606) Hirdetés. (1, 3) 17304. Pest vármegye jelentése szerint, Ó-Buda mezőváros tanácsa által Reusz Móríc helybéli lakos ellen rendelt csödben a' hitelezők üszjevetelére f. évi július hó 1. 2. és 3dik napja tüzetvén ki, ideiglenes tömeggondnoknak Gentzky Ferenc tanácsnok, perügyelőnek pedig Kralovszky István hitessüggyvéd nevezetvén, ugyanez kebelserzete közhírré tétetik. Kelt Szent-György hó 27dikén 1847.

(469) Bukovics Anna elleni csödper. (2, 3) 17193. Pest város tanácsa jelentése szerint Bukovics Anna hitelezői csödületének határnapja f. évi július 7dikére tüzetvén ki s' tömeggondnokká Bohrad János, perügyelvé pedig Pözner Károly hitessüggyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdették. Kelt Szent-György hó 27kén 1847.

(607) Hirdetés. (1, 3) 17304. Pest vármegye jelentése szerint, Ó-Buda mezőváros tanácsa által Reusz Móríc helybéli lakos ellen rendelt csödben a' hitelezők üszjevetelére f. évi július hó 1. 2. és 3dik napja tüzetvén ki, ideiglenes tömeggondnoknak Gentzky Ferenc tanácsnok, perügyelőnek pedig Kralovszky István hitessüggyvéd nevezetvén, ugyanez kebelserzete közhírré tétetik. Kelt Szent-György hó 27dikén 1847.

(471) Reusz Móríc elleni csödper. (2, 3) 17304. Pest vármegye jelentése szerint, Ó-Buda mezőváros tanácsa által Reusz Móríc helybéli lakos ellen rendelt csödben a' hitelezők üszjevetelére f. évi július hó 1. 2. és 3dik napja tüzetvén ki, ideiglenes tömeggondnoknak Gentzky Ferenc tanácsnok, perügyelőnek pedig Kralovszky István hitessüggyvéd nevezetvén, ugyanez kebelserzete közhírré tétetik. Kelt Szent-György hó 27dikén 1847.

(608) Hirdetés. (1, 3) 18324. Minthogy Komárom vármegye Veinmüller Francisca néhai Bárány Ferenc özvegye folya- modásához képest, a' folyamodó által néhai Király József pécsi püspök részéről a' Komárom vármegyei tanuló nemes ifjak számára rendelt jótéví szerzemény pénztárból és Körmendy Chrisolog, mint azon pénztár gondviselőjétől 1831dik december 18kán felvett 3000 v. fról kiadott, az említett megye előtt 1832dik július 24kán betáblázott, 1836dik december 18kán valósságall letisztított de eltévedt s még 1837dik februar 24kén kitáblázott kötelezvénynek megsemmisítését országserzte közhírré téteti kéri, ennél fogvást ezen megsemmisítés körszerte közhírré tétetik. Kelt Pünkösöd hó 4dikén 1847.

(483) Kötelezvény-megsemmisítés. (2, 3) 18324. Minthogy Komárom vármegye Veinmüller Francisca néhai Bárány Ferenc özvegye folya- modásához képest, a' folyamodó által néhai Király József pécsi püspök részéről a' Komárom vármegyei tanuló nemes ifjak számára rendelt jótéví szerzemény pénztárból és Körmendy Chrisolog, mint azon pénztár gondviselőjétől 1831dik december 18kán felvett 3000 v. fról kiadott, az említett megye előtt 1832dik július 24kén betáblázott, 1836dik december 18kán valósságall letisztított de eltévedt s még 1837dik februar 24kén kitáblázott kötelezvénynek megsemmisítését országserzte közhírré téteti kéri, ennél fogvást ezen megsemmisítés körszerte közhírré tétetik. Kelt Pünkösöd hó 4dikén 1847.

(609) Hirdetés. (1, 3) 17161. Szathmár-Némethi város csödültörvényszéke jelentése szerint Orbán Ferenc ottani gubás mester tömege elleni csödültétel határnapjau f. évi július 12dike tüzetvén ki, s' tömeggondnokká Soós György városi tanácsnok, perügyelőnek pedig Ivo Pál tiszteletbeli ügyvéd nevezetvén. Mi is kebelserzete kihirdették. Kelt Szent-György hó 13kán 1847.

(466) Orbán Ferenc elleni csödper. (2, 3) 17161. Szathmár-Némethi város csödültörvényszéke jelentése szerint Orbán Ferenc ottani gubás mester tömege elleni csödültétel határnapjau f. évi július 12dike tüzetvén ki, s' tömeggondnokká Soós György városi tanácsnok, perügyelőnek pedig Ivo Pál tiszteletbeli ügyvéd nevezetvén. Mi is kebelserzete kihirdették. Kelt Szent-György hó 13kán 1847.

(610) Hirdetés. (1, 3) 17638. Bihar vármegye csödültörvényszékének jelentése szerint Stern Sámuel várallyal lakos hitelezői csödületének határnapja f. évi július 5. 6 és 7kére tüzetvén ki, s' tömeggondnokká Prámer Antal perügye- lővé pedig Tornay August hitessüggyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdették. Kelt Sz. György hó 27. 1847.

(477) Stern Sámuel elleni csödper. (3, 3) 17638. Bihar vármegye csödültörvényszékének jelentése szerint Stern Sámuel várallyal lakos hitelezői csödületének határnapja f. évi július 5. 6 és 7kére tüzetvén ki, s' tömeggondnokká Prámer Antal perügye- lővé pedig Tornay August hitessüggyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdették. Kelt Sz. György hó 27. 1847.

(587) tomho
vános kiknek pénze
(578) évi jul jóváha és hus Verne szántás 3 egyr
hivatal (571) aláb kitenle folyó éj ujonan mérd a tartóság veggel, szerződ figyelme hatónak maga te (467) Ferenc Izrael á annál itiz év miután szidók érintett határidő nevezet láztatni (472) modóna ftról kla kitábláz valamint ugyanez (474) részere letiszláz — ezen határidő (475) keztebe 1845dik semmissi (491) 2 1847dik Ferencz (492) 2 napja 18 József h (493) 2 perben, Ferdinan csának (516) 2 kiadott, özvegy l előtt elv országzs

H i r d e t m é n y. (2, 3) (494)

A' nagym. m. kir. udv. kamara rendeléséből közhírré tétetik, hogy a' huszti k. kamarai uradalomhoz tartozó regálék és haszonvételek, ugymint:

Koronai Huszt mezővárosában:

- 1) a' ser- és pálinka-főzés a' mészárszékekkel, ahoz kívántató épületekkel és szerszámokkal együtt;
- 2) a' nagy-ághi hidvám-szedési jog, a' hidmelletti vámosi házakkal és korcsmáltatási joggal együtt;
- 3) Husztbaranya nevű telepedési helyen, valamint az ottani sóaknánál a' szabad korcsmáltatási jog;
- 4) ugyanott a' mészárszék.
- 5) Csebrény nevezetű telepedési helyen szabad italok használati joga;
- 6) a' huszti piacon a' nagyvendéglátó épület alatti első kalmár-bolt;
- 7) ugyan mellette levő 2. és 3dik kisebb kőbottok.

T e c s ő n:

- 8) az uradalmi mészárszék.

V i s k e n:

- 9) az uradalmi mészárszék.

I z á n:

- 10) az uradalmi korcsma-épület szabad korcsmáltatási joggal,
- 11) az uradalmi mészárszék.

S z á l d o b o s o n:

- 12) az uradalmi korcsma ahoz való állással együtt,
- 13) a' mészárszék.

B u s t y a h á z á n:

- 14) a' faluba és a' sóházbeli telepedési helyen levő két korcsma,
- 15) az uradalmi mészárszék.

T a l a b o r f a l v á n:

- 16) az uradalmi korcsmaház szabad italok mérési joggal,
- 17) az uradalmi mészárszék.

D ú l f a l v á n:

- 18) az uradalmi korcsmaház szabad korcsmáltatási joggal.

K e r é k h e g y e n:

- 19) az uradalmi mészárszék és

G e r n y é s e n:

- 20) Polyánka nevű 12 holdnyi irtás f. évi június 30kán Husztban tartandó másodszeri nyilvános árverés útján, ugyancsak f. évi november 1-től kezdendő három évre haszonbérbe fognak kiadni; kiknek tehát azok kibérlésére kedvük lenne, a' fenérintett napra és helyre szükséges 10 pecentnyi bánatpénzzel felkészülve meghívtnak. A' szerződési feltételek a' huszti kir. kamarai tisztartósnágnál megtekinthetők. Budán június 2dikán 1847.

H a s z o n b é r l e t. (2, 3)

A' királyi alapítványi nagy-köveseri uradalom részéről ezenel közhírré tétetik: miszerint folyó évi július 12kén Nagy-Köveseren a' tisztartói irotteremben tartandó közönséges árverés útján felsőbbi jóváhagyás fenntartása mellett a' nagy-köveseri husvágás, szibovai korcsma és husvágás, hitványi korcsma és husvágás joga: továbbá e' következő majorsági földek: u. m. Hitványon 106²⁰⁰/₁₀₀₀ hold kaszáló, — Vermesen 185³⁰⁰/₁₀₀₀ hold legelő, — Izgáron 400 hold legelő, — Jerszegen 574¹⁰⁰/₁₀₀₀ h. legelő és szántás alá való 44 hold, — Zsidovinba 341 hold legelő és 4 hold malom földek a' legtöbbet ígérés útján 3 egymásután évekre ujtoni haszonbérbe kiadandók.

Bérleni kívánók fenkített helyen és nap reggeli 9 óraker szükséges bánatpénzzel ellátva ezenel hivatalosak. — Nagy-Köveseret majus 2dikán 1847.

H i r d e t m é n y. (3, 3)

A' nagym. m. kir. udv. kamara rendeléséből közhírré tétetik, hogy f. évi június 24dik napján, alább nevezendő királyi és egyéb haszonvételek, mellyeknek haszonbéri idejök f. évi october hó utolján kitelend; az ó-budai kor. uradalmi főútszéki irodában, délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés útján, folyó évi november hó 1-ső napjától számítandó 3 egymásután következő évekre a' legtöbbet ígérőknek ujonan haszonbérbe fognak adadni, ugymint:

- a) a' nagymarosi uradalmi vendéglátó és mészárszék hozzátartozó három darab 9¹/₂ pozsonyi mérő alá való földel és egy kis rét.
- b) a' nagymarosi uradalmi kereskedelmi bolt, lakakással együtt.
- c) a' nagymarosi, ezelőt ut mellett létező uradalmi ugynevezett lilés patak malom.
- d) Az ó-budai határában, szent-enzrei ut mellett létező uradalmi ugynevezett lilés patak malom.
- e) A' visegrádi határában létező Lepencz völgyi járda-kőbánya mellynek kőve, keménysége's tartósága miatt főleg ajánlható.

Bérleni kívánók 10 percents bánatpénzzel és biztosítékkal vagy egy évi haszonbért kiegészítő összeggel, vagy aztat kétszeresen fedező okiratokkal ellátva, a' kijellett napra meghívtnak. — Az árverési és szerződési feltételek a' nevezett irodában előbb is megtekinthetők. Árverés utáni ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. — Egyébiránt ha az árverésnek eredménye akár minéműi okok miatt el nem fogadhatónak találtatnék, fentartja a' kamarai uradalom magának azon jogot, az érintett árverési tárgyakkal maga tetszése szerint rendelkezni.

K ö t e l e z v é n y - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

17190 Pest város tanácsának felírása szerint, Schubert János helybeli polgár és varga mester Ferencz külvárosi malom-utczában, 243. szám alatt fekvő házára 1837dik június 23dikán bizonyos Böhm Izrael által betáblázott kötelezvénynek országsszerzetel köröztesét után leendő megsemmisítését eszközöltetni annál inkább kérvén: minthogy az említett hitelező előtte egészen ösméretlen, 's a' betáblázás óta lefolyt tíz év alatt ezen sommára nézve sem kamat sem törke fizetésért magát folyamodónál senki sem jelentette; miután az illető vizsgálatokból kiderült volna: hogy a' betáblázást eszközölő Böhm Izrael az 1846dik zsidókösszeírásában nem találtatván, az eszedő házára vezetett betáblázás hibásan eszközöltetett; az előirintett kötelezvény megsemmisítésére, folyó évi martius 1-jétől számítandó egy évi 's napi törvényes határidő azzal tüzetett ki: hogy ha annak tulajdonosa jogai igazolása végett magát e' határidő alatt a' nevezett város tanácsánál jeleneni elmulasztaná, a' szóban fekvő kötelezvény megsemmisítetni 's kitáblázatni fog. Ennélfogvást ugyan ez körszerte közhírré tétetik Kelt Szent-György hó 27kén 1847.

K ö t e l e z v é n y - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

17306. Arad város tanácsa Vagner Rozália Schaeffer József özvegye kérelméhez képest, a' folyamodónak néhai férjét szenvedőleg, Klein Ferdinándot pedig követőleg 1831dik januar 6dikán 2000 váltó fról kiadott, 1835dik november 9dikén betáblázott 's utóbb kielégített, de időközben elveszett kötelezvény kitáblázhatatása végett megsemmisítésére határidőt kitűzteni 's azt országsszerzetel köröztesét szorgalmazván; valamint e' végre mai naptól számítandó egy évi 's napi törvényes határidő kitűzetik: ennélfogvást ugyan ez körszerte közhírré tétetik. Kelt Szent-György hó 27kén 1847.

K ö t e l e z v é n y k i t á b l á z t a t á s. (4, 3)

17330. Kassa város tanácsa néhai Patkovszky József által Halbauer és Hauszner társkereskedők részére 297 v. forint 17 król 1834dik július 29kén kiadott, 1836dik april 15kén betáblázott 's időközben letisztázott, de a' hitelező által elvesztett kötelezvénynek kitáblázhatatása végett kitűzött egy évi 's napi — ezen intézvény keltétől számítandó határidőt országsszerzetel köröztesét kényekeltetni kérvén; ennélfogvást ezen határidő szokott módon közzé tétetik. Kelt Szent-György hó 27dikén 1847.

V á l t ó - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

17608. Pest város tanácsának Kandel József hitességgyvéd folyamodása iránt ide tett felírása következtében Grünzeig Henriket követőleg, Poch D. főhadnagyot pedig szenvedőleg illető 65 p. fról kiadott, 1845dik januar 15kén lejárt 's 1846dik martiusban folyamodóra átruházott, de elveszett váltónak megsemmisítése ezenel közhírré tétetik. Kelt Szent-György hó 27dikén 1847.

J o n á s I g n á c z e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

20308. Pest város tanácsának jelentése szerint, Jonás Ignác hitelezői esődületének határnapja 1847dik évi június 25kára tüzetvén ki, 's tömegdönkká Eigner Simon, perügyelővé pedig Szloboda Ferencz hitességgyvéd nevezetvén: ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18kán 1847.

M u s z e l i K á r o l y E d u a r d e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

20310. Pest város tanácsának jelentése szerint, Muszeli Károly Eduard hitelezői esődületének határnapja 1847dik július 7dikére tüzetvén ki 's tömegdönkká Bober Károly, perügyelővé pedig Molnár József hitességgyvéd nevezetvén ki, ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18kán 1847.

Z s i t n y á n s z k y I s t v á n e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

20311. Eladósult Zsitnyánszky István tömege ellen, Pest város törvényszéke által rendelt esőd-perben, a' hitelezők összejövetelére f. évi július 7dike tüzetvén ki határnapul, tömegdönkká Tarone Ferdinánd, pergondviselővé pedig Grätzer Antal hitességgyvéd nevezetvén ki. Mi is a' mondott város tanácsának jelentése folytán körszerte kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

K ö t e l e z v é n y - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

29899. Bihar vármegyének felírása következtében 1834. évi october 1sején 1000 pengő forintról kiadott, 's 1839-ik évben 1080-ik szám alatt betáblázott, 's báró Gerliczy Ferenczet szenvedőleg — özvegy Miskolczy Mihályné született Barscay Krisztinát pedig keresőleg illető már kifizetett, de kitáblázás előtt elveszett kötelezvény megsemmisítésére 's kitáblázására kitűzött egy évi 's egy napi határidő ezenel országsszerzetel közhírré tétetik. Kelt Budán Kisasszony hó 4dikén 1847.

M e k l e r J. e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

20312. Pest város tanácsának jelentése szerint eladósult Mekler J. tömege ellen rendelt esőd-perben a' hitelezők összejövetelére f. évi július 24dike tüzetvén ki határidőül és tömegdönkká Mandl János, pergondviselővé pedig Barabás Daniel hitességgyvéd nevezetvén: — ugyanez körszerte kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

C s ő d p e r - s z ü n t e t é s. (4, 3)

20313. Pest város tanácsának jelentése: mikép Fischer Lajos kereskedő hitelezőivel barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt esőd megszüntetett, mi is f. évi februar 16kán 6816. szám alatt innét kelt korrendelet folytán ezenel körszerte közhírré tétetik. Kelt Pünkösöd hó 18kán 1847.

L á z á r M ó r i c z e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

20336. Bihar vármegye törvényszéke jelentvén: hogy Lázár Mórócz ellen esődper megnyitván 's a' hitelező megjelenésére f. évi június 23. 24. és 25dike — bukott bukása okai és vagyoni állása felfedezésére pedig június 26dika tüzetvén ki határidőül, tömegdönkká Prámer Antal, perügyelővé pedig Mihalovits János tiszti alügyész nevezetvén: — ugyanez kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18kán 1847.

K ö t e l e z v é n y i r á n t i f e l s z ó l í t á s. (4, 3)

20783. Pest város tanácsa Hild Károly építőmester folyamodása következtében bizonyos 1841dik évi october 4dikén 800 p. forintról kiadott 's Kammermayer Antal és nejt szenvedőleg, bizonyos Kreylich Tekla és engedmény mellett a' fenemített folyamodót keresőleg illető 's elveszett kötelezvényt országsszerzetel avval kihirdetvén kérvén, hogy ha jelenlegi tulajdonosa jogai bebizonyítása tekintetéből f. évi april 1-ső napjától számítandó egy évi 's egy napi határidő alatt magát nem jelentendi, a' kérdéses kötelezvény megsemmisítetni fog; ugyanez kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

S z e d l a k F e r e n c z e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

20784. Buda város tanácsának jelentése szerint, Szedlak Ferencz kelybeli listárus ellen fizetési tehetlenség miatt indított esődperben a' hitelezők összejövetelére f. évi július 10dike tüzetvén ki határnapul, ideiglenes tömegdönkká Szegez Frigyes, perügyelőnek pedig Báthy Lajos rendeltetett. Mi is körszerte kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

K ö t e l e z v é n y - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

20791. Kassa város tanácsának felírása folytán 1846dik évi július havában 583 p. fról kiadott 's néhai Czirner Agostont szenvedőleg, Friedmann Mózeset pedig keresőleg illető már kifizetett, de kifizetés után elveszett kötelezvénynek megsemmisítése ezenel körszerte közhírré tétetik. Kelt Pünkösöd hó 18. 1847.

H e g y e s i J á n o s e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

21014. Torontál vármegye törvényszéke által vagyonbuktott Hegyesi János porgányi lakos és bíró ellen nyitott esődperben a' hitelezők összejövetelére f. évi július 8. 9 és 10dik napjai tüzetvén ki határidőül és tömegdönkká Csepregi András zombori lakos, perügyelővé pedig Botka Ferencz tiszti első alügyész nevezetvén. Mi is körszerte ezenel tudtul adtuk. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

P ó d e r I s t v á n e l l e n i e s ő d p e r. (4, 3)

21032. Pest vármegye törvényszéke által vagyonbuktott Póder István hitelezőinek összejövetelére f. évi június 21. 22. és 23dik napjai tüzetvén ki határidőül, ideigleni tömegdönkká Hegedűs Lajos, perügyelővé pedig Soltész Albert hitességgyvedek nevezetvén. Mi is körszerte közhírré tétetik. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

K ö t e l e z v é n y - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

21110. Pozsony város tanácsának jelentése szerint 1817dik évi april 14dikén 500 v. fról kiadott és néhai Govay Jakab és Teréz hitveseket szenvedőleg, Schwyer Jakobot pedig keresőleg illető már kifizetett, de kitáblázás előtt elveszett kötelezvénynek megsemmisítésére, 's kitáblázására f. évi majus 15-kétől számítandó egy évi 's napi határidő tüzetvén ki; ugyanez kihirdetettük. Kelt Pünkösöd hó 18kán 1847.

K ö t e l e z v é n y - m e g s e m m i t é s. (4, 3)

21111. Pozsony város tanácsának felírása folytán szokott mód szerint kihirdetettük: hogy 1823dik évi majus 23dikán 160 p. fról Schally Illés és Zsuzsanna hitves társak által Kettner Jónás részére kiadott, már kifizetett, de kitáblázás előtt elveszett kötelezvény megsemmisítésére, 's kitáblázására f. évi majus 15dikétől számítandó egy évi 's egy napi határidő tüzetvén ki. Kelt Pünkösöd hó 18dikán 1847.

Á r j e g y z é k i r á n t i f e l s z ó l í t á s. (4, 3)

5732. Torontál vármegyének Karácsonyi László, mint néhai ittebeli Kis Antal tömege gondnoka, és végrendelete végrehajtójának folyamodása következtében ide tett felírása szerint, arra, hogy Hüttner János bécsi szabó 1421 v. forint 19 król szóló, 's 1822-ik évi augustus ókán a' mondott néhai Kis Antal vagyona betáblázott, már kifizetett, de elveszett árjegyzéke kitáblázassék, 's fenemített szabó, vagy örökösének a' kérdéses árjegyzék iránti jogainak bebizonyítására mai naptól számítandó egy évi 's egy napi határidő azzal tüzetvén ki: hogy a' kitűzött határidőnek leforgása után a' kérdéses árjegyzék megsemmisítetnek tekintetni és kitáblázatni fog. Mi is szokott mód szerint ezenel közhírré tétetik. Kelt Budán Bőjtöl hó 9dikén 1847.

Szives figyelmeztetés (3-0)

a' jóság-lotteriákban részvevőkhez.

Folyó évi július 10-én már tizedik jóság-sorshuzásunk vitelik véghez, és a' részvevőknek e' tiz sorshuzásban nyereményül öt millió kilencszázharmincznyolcezer váltó forint ajánlatott.

Ez alkalommal bátorokodunk a' részvevőket a' **jatekterv tulajdonságaira** figyelmeztetni, mellynél a' jelenlegi

Vogelsang birtok sorshuzása

szolgál alapul.

Ugyanis, mi e' **jatektervet** ugy alapítottuk, hogy a' nyeremények a' **létező sorsjegyek' egész során** át eloszoljanak. **A' sorsjegyek 4 osztályból állanak.**

Az első osztály magában foglal 1—42,000 számokat, a' második: 42,001—84,000-ig, a' harmadik: 84,001—126,000-ig, és a' negyedik: 126,001—168,000-ig.

Mindegyik osztálynak van saját nyeremény-dotatloja és vannak saját nyerő számljai, mellyekre mindig csak az osztályra vonatkozó sorsjegyek játszanak azon föltétellel, hogy azon dotatiónál, mellyből a' főnyerőszám nyeretik, egyszersmind mind a' 4 szám-osztály részt vesz.

Ezen négy szám-osztály' mindegyike 4000 jutalom-sorsjegyeket foglal magában, mellyek valamennyi nyeremény-ösztetekre együttjátszanak, és mindegyik bizonyos nyereményvel van ellátva; továbbá egyedül ezen jutalomjegyekre 100 tetemes jutalomnyeremény van utasítva.

E' tervünk tulajdonságából kitetszik, hogy ha valaki nyereményt akar találni, kiváltkép közeledik ahoz az által, ha mindegyik dotatiónál 1 sorsjegyet, összesen tehát 4 sorsjegyet bír, mellynek vételére a' résztvevőket ezenel szivesen meghívjuk.

Egyébiránt

egyetlenegy sorsjegy birtokosának

is hasonlókép igénye van mindegyik fenálló nyerőszámra, melly felől a' jatekterv körülményes utasítást nyújt.

Végre, ki 3 sorsjegyet egy jutalom-jegygyel megvásárol, az, szerencsés esetben, kétszázhatvanháromezer forintot nyerhet.

Bécs aprilisben 1847.

Zinner D. és társa
cs. kir. szab. nagykereskedők.

Sorsjegyek mind a' négy dotatioból kaphatók Pesten **Luettl M.** illatszekereskedésében Kristóffteren a' „Minervánál”.

(336)

Kötelezvény iránti felszólítás.

(3, 3)

15666. Pest város tanácsa Krausz Ferencz folyamodványa következtében Krausz János és hitvese született Lazarus Teréz a' folyamodó néhai szülei által a' városi gyámhivatal részére 1813. évben 45 ft 32 krról p. p. kiadott s azon esztendő october 16-dikán betáblázott, továbbá városi plébánia számára 1814. évben 94 ft p. p. kiadott s azon esztendőben februar 16-dikán betáblázott, — végre Lazarus Teréz részére 1813. esztendőben 2128 ft-ról p. p. kiadott s 1814. februar 28-án betáblázott, de kifizetés után eltérve három rendbeli kötelezvényeknek kitáblázatása végett megsemmisítését kérvén országszerte kihirdette; ugyanez oly hozzáadással hirdette ki: hogy ha a' kérdéses kötelevek mostani birtokosai f. évi april 20-dikától számítandó törvényes egy évi s napi határidő alatt magukat jelenteni elmulasztánák, azon kötelevek megsemmisítettéi s kitáblázatni fognak. Kelt Sz. György hó 13-dikán 1847.

(139)

Landerer és Heckenast

(6, 0)

Könyvnyomdájában (Pesten hatvani-utca Horváth-ház) és állandó minden könyvárosnál kapható:

Sáfarkodó magyar gazda.

Irta Farkasfalvi Farkas Ferencz.

Két kötet. I-ső kötet egy-, II-ik kötet három kötetből álló könyvművel. Nagy 8-adrét, 454 lap, ára mindkét kötetnek borítékba fűzve rendkívüli leszállított áron 2 ft 40 kr. helyett: I. ft., velinpapíron 3 ft 20 kr. helyett: I. ft. 20 kr. pengőben. Köteteket is megkapható. A' közlegelő-javítást tagosztály nélkül alig tartók eddig lehetségesnek. Ime én jelen munkámban könnyítést a' tagosztályt s a' közlegelő-javításra oly módot terjesztek elő, mely szépíti a' vidéket, s a' helységnek nemcsak egy fillérére sem kerül, hanem az első évben is készpénzzel jövedelmez.

(553)

Balaton-gőzhajózás.

Utazási-rend 1847. évi június 15-től július 15-ig.

Kisfaludy gőzös f. évi június 15-dik napjától fogva kiindulását Füredről kezdi; — vasárnapot sem véve ki, mindegyik nap reggel 4 órakor Kenesére indul; — onnan 5 1/2 órakor Fürednek vissza, közép úján Boglárán van reggel 9 óra között és déltájban Keszthelyre érkezik. — Keszthelyről, vasárnapot sem véve ki, mindegyik nap délután 1 1/2 órakor indul vissza; — Boglárán van d. u. 3 óra tájban és Kenesére érkezik 6 óra között; — onnan Füredre megy hálásra. Menet és jövet Alsó-Órs, Füred, Szántód, Fülöp, Badacsony, Fonyódi állomásokat is megérinti. — A' gyorskocsik Pesten a' tigris vendéglőből mindennap indulnak Kenesére és az nap vissza is. Kelt Pesten majus 28-án 1847. Pinterics József.

(574)

Ajánlkozás.

(3, 3)

Egy a' honban és külföldön harmincz éveken által szerzett tapasztalásain okult honi mezeli gazda ajánlja készségét a' hazai föld birtokok oly nemű gazdászati rendezésére, hogy azok évenkénti nevelkedéssel, nyolcz s legfeljebb tíz évek lefolyta után, semmi vagy a' körülményekhez képest igen csekély javító tökével, a' mostanihoz képest legalább két annyi tiszta hasznót hajtssanak, s újabb tíz esztendők leforgása után, e' már megkettőzött haszon újabb megkettőzössé; s mindezen rendelkezésekben teendő fáradozások jutalmául nem kíván egyebet, a' netalán elkerülhetetlenül szükséges uti költségen kívül, mint az így szaporított jövedelmek bizonyos s alku szerint meghatározandó részét. Bővebb tudósítást vehetni e' tárgyban bérmentes levelekre, Bécsben Favoriten-Strasse Nro 320, a' 3-ik számú lakban B. J. czim alatt. Pesten pedig tek. Szilágyi Sándor hités ügyvéd úrnál, bálvány-utczában 178-dik szám alatti Blühdorn-házban.

(527)

Birtok-haszonbérlet.

(3, 3)

Heves megyében kebeleztet s a' Tisza partján gróf Tige Lajosné birtokában levő Tisza-kürt helységben 3246 hold majorság-birtok a' hozzá tartozó jobbággyokkal, majorság és dézsmás szőlőkkel, királyi kisebb és új haszonvételekkel, épületeivel, 5092 hold kiterjedésű közös legelő közös használatával. Ugy Sas helységben 1209 hold majorság elkülönített birtok, szinte az illető jobbággyokkal szőlőkkel, királyi kisebb és új haszonvételekkel, végre Saági pusztában 986 hold birtok, hat egymást követő évre egészben, vagy kisebb részletekben is, fundus instructussal együtt vagy a' nélkül f. évi június 23-án reggel 10 órakor Tisza-kürtön a' tisztartói szálláson tartandó árverés után a' legelőket igézőnek haszonbérbe adatik; a' bérleti kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva kéretnek megjelenni. A' haszonbéri szerződés feltételei Gyöngyösön Jablonsky István ügyésznél, Tisza-kürtön a' tisztartói iródban június 1-ső napjától kezdve megolvashatók.

Magyar közép-ponti vasut.

Table with train schedules for various routes including Pest, Vác, and Dunakeszi. Columns include route, departure time, and arrival time.

(606)

(1) v á s. (1)

Ezennel közhírré tétetik, hogy alulirt szobájából egy herceg Esterházy-féle 110,507 egyszázítzezer-öttszázhet számmal jelelt — kötelezvény alattomosan elidegenített; miért is ennek megvételétől mindenki óvakodjék, bele fektetett pénzének elvesztése alatt, annyival is inkább, mivel az eziránt szükséges lépések Bécsben, és az illető helyeken már megtették. — Keszthely június 7-én 1847. Szijjártó Sámuel kasznár.

A' budai casino egyesület

választmányi határozata következtében több rendbeli felesleges de azért igen jó karban levő 1, 2, 3 és 4 águ függő rész-lámpák eladtni rendeltetvén; az azokat megvenni kívánók a' fennevezett egyesület igazgatóságához — a' várbán Marczibányi-féle házban létező casino szállásán, hol az érintett lámpák is megtekintethetők, — utasittatnak. (590) (1)

(588)

(2, 3)

Fehérmegyei Alsó-Szent-Iványi pusztán, D. Földvárhoz 1 1/2 órányira, Koller Ignácznál van 500 darab fiatal ürü eladó.

(510)

Heckenast Gusztáv

pesti könyváros- és kiadónál megjelent és minden lételes könyvárosnál kapható:

Egede János, Grönlandi utazó.

Elbeszélés. Az ifjúság számára. NIERITZ után. 12rét, fűzve 20 kr. pengő pénzben.

A' Rómaiak történetei

ifjak használatára. Irta TOOTH ISTVÁN. Második javított kiadás. 12rét, fűzve 20 kr. p. p.

(569)

(2, 2)

Pesten, Geibel Károlynál, és minden más könyvárosnál kapható:

A' gyűlésekről

és azoknak tanácskozási módjáról vagy Bentham Jeremiás taktikája francziából Dumont István után Magyarországra alkalmazá B. J. Második javított és bővített kiadás. Budán, 1847. Borit. fűzve 1 ft p. p.

Igen korszerű, érdekes munka!

Ösiség.

Gosztonyi Miklós. Pest, 1847. Boritékba fűzve 40 kr. p. p.

(581)

(3, 12)

Legjobb minőségű franczia pezsgő

nagy palack 2 ft 24 kr. kis " 1 " 12 " kapható Koszgleba Antal borkereskedésében Pesten színház-téren, báró Sina-házban.

(589)

(2, 3)

Haszonbéri árverés.

A' Földvár-nemzetiséghez tartozó t. Pest megyebeli Duna-Veese mezővárosbani királyi haszonvételek, u. m. a' mérés, vágás, halászat, malom, bolt, vásár, vadászat- és bordézsmá-jogok fognak folyó 1847. évi június 23-án reggeli órákban, Duna-Veésén tartandó közárverés után 1848-dik évi Szent György naptól kezdendő hat egymás utáni évre a' leg-többet igézőnek, akár öszvesen, akár egyenként haszonbérbe kiadtni. — Mire a' haszonbérleti kívánók oly hozzáadással hivatnak meg, hogy 400 p. ft bánatpénz szükséges.

(586)

(2, 3)

Előfizetési jelentés.

Heckenast Gusztáv

pesti kiadó könyvárosnál megjelent:

Kisfaludy Sándor minden munkái

(új teljes kiadás) kiadja TOLDY FERENCZ.

Első füzet: kétféle kiadásban.

A' nemzeti kiadás, a' Nemzeti könyvtár alakjában, egy kötetben nyújtja a' jeles költő minden műveit, 10 szállítványban, melyek mindenike 40 kr. Csak az utolsó füzet ára tétetik le előre. — A' kézi kiadás hat nyolczadrét kötetben jó ki, 12 szállítványban, melyek mindenike 30 kr. e. p. Itt is az utolsó előre fizetetik. Ki az egészre fizet elő, akár az egyik, akár a' másik kiadásért csak 5 ftot teszen le. E' kiadás még ez idén be lesz fejezve.

(577)

(2, 3)

Haszonbérbe adandó.

A' Duna bal-partján Pesttől 7 órai távolságra eső, kényelmes uri lakkal ellátott falu-rész. Ertekezhetni iránta Pesten kir. táblai ügyész Hegedűs Lajossal újvilág-utca 62-dik sz. (582) (2, 2)

(577)

(2, 3)

Haszonbéri hirdetmény.

Mitgos báró Vay Alajosné szül. Szent-Miklóssy Anna asszony Gömör Kis-Hont megyei birtokához tartozó, a' kies Sajó völgyének legszebb s legtermékenyebb részén, a' felföldet Miskolczsal s alfölddel összekötő, első osztályu kereskedelmi országutban fekvő egész Bánréve helysége, Méhi és Simonyi részjóságok és ugyan Bánréven 748 3/4 hold majorság szántóföld, 235 3/4 kaszás rét, 269 3/4 hold legelő, 62 3/4 hold erdővel, mind tagosított állapotban, a' kisebbik uri lakkház és kert, 4000 köblös tüzelélenesen csövekre épített magtár, több gazdasági épületek, két vendégfogadó, urbérileg szabályozott és elkülönített 8 urbéri házhelyeken 13 jobbágy gazda, 8 urbéri és 9 majorság zsellér; Méhi helységben 2 házhely, 5 jobbágy, 2 zsellér, a' végpercen álló tagbéli arányosítás által jutandó majorság és köz regálékbeli illetőséggel; Simonyi helységében 6 1/2 házhely, 1 zsellér, korcsmá s mészárszéki joggal — folyó évi augusztus 16-án Bánréven tartandó árverés által hat egymásután következő évekre a' többet igézőnek haszonbérbe fognak adatni. Bérleti kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva szivesen meghivatnak. Addig is ezen haszonbér feltételei bővebben megláthatók magánál a' tulajdonosnál Bánréven, Miskolczon Neszticz János és Rima-Szombatban: Ratkó József ügyvédeknel.

Hirdetmény. A' nagy Vogelsang-birtok, üvegyár-és két kuttenbergi házzal együtt, mellyekért válttságul 200,000 v. forint ajánltatik. folyó évi július 10-én

Table with lottery results for the Vogelsang estate. Columns include prize amount (e.g., 200,000, 20,000, 15,000, etc.) and corresponding ticket numbers.

Ezek között van 119 darab ötödörös 1839-ik évi status-kötelezvény, és 130 db. herceg Esterházy-féle sorsjegy, mellyek a' f. é. június 15-én történendő sorshuzásban, e' sorsjegyek birtokosa javára, együttjátsszanak. Körülményesbben a' játékterven olvasható.

Zinner D. és társa

cs. kir. szab. nagykereskedők Bécsben.

Sorsjegyek kaphatók Pesten Lueff M. illatszerkereskedésében Kristóf-téren a' „Minervánál.”

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off, containing various notices and advertisements.